

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 3/2025

Březen 2025

Mariino *fiat* - slovo, které změnilo a tvoří dějiny

Z jedinečného rozhovoru, který zachycuje Evangelium podle Lukáše, se otevírá příchod Boha k nám. Bůh vyzdvihuje mladou židovskou dívku. Zve ji, aby nosila „Syna Nejvyššího“ pod srdcem. Panna Maria nemyslí na minulost ani na budoucnost, ale v přítomné chvíli říká: „ANO.“

„Najednou a nahlas!“ opakujeme tato slova už pravidelně našim mladým, když je připravujeme na samotnou slavnost přijetí svátostí biřmování. Máme touhu,

aby eucharistická slavnost byla co nejkrásnější, a k tomu patří i obnova křestních slibů. Dotahujeme detaily, cvičíme průběh a samozřejmě chceme, aby i ten dialog s biskupem vyzněl co nejlépe a to jejich *věřím* a *ano* znělo v kostele, jak má. Co vám mám říkat. Na generálce je to vždycky docela dobré. Ale až když přijde samotná slavnost; až když přichází okamžik odpovědi,

vždy trnu. Většinou při první odpovědi vím, jak to bude vypadat dál. Co otázka, to tišší odpověď. Nevím, čím to je. Že by i respektem, že se jich sám biskup na něco ptá? Že to není leckdo a že ty otázky jsou položeny opravdu živě a s přiměřenou vážností? A co by bylo, kdyby se jich ptal sám Bůh?

Panna Maria byla ve věku našich biřmovaných; byla dívkou, když dostala otázku od samého Boha. Žila pro svět v zapomenutém kraji. A nezapnikarila. Ba naopak. Její odpověď zněla jasně: *Fiat* - Ať se stane! Řekla „ANO“, které

změnilo nejen její život, ale i život nás všech. Ba víc, změnila i život těch, kteří žili dávno před ní. Mariino „ANO“ přineslo totiž vykoupení.

Nový způsob komunikace

Je dobré se vrátit na začátek našich dějin. K Adamovi a Evě. Do ráje. Kde je všechno krásné a čisté. Kde blízkost Boha je čímsi přirozeným. Ale neposlušnost člověka přináší pád, po kterém lidstvo nastupuje na cestu aktivního očekávání Vykupitele. Přestože člověk zradil a musel opustit ráj, Bůh nepřestává hledat místa a lidi, skrze které pokračuje v rozhovoru se svým milovaným stvořením. Opakuje svá příslibení, zjemňuje srdce, vybízí a nakonec i přichází, tak jak slíbil. Co je překvapivé, že celou tu dobu komunikuje s vyvoleným národem skrze muže - proroky a patriarchy. Skrze Abrahama, Mojžíše, Jeremiáše, Izaiáše, Jana Křtitele... A najednou vstupuje do komunikace se ženou. Přesněji řečeno - s dívkou z Nazareta. A z tohoto jedinečného rozhovoru se otevírá příchod Boha k nám.

Bůh vyzdvihuje mladou židovskou dívku. Zve ji, aby nosila „Syna Nejvyššího“ pod srdcem. Mladá, nezkušená dívka dostává pozvání k velké úloze. Anděl Gabriel se jí nejen ptá, ale hned ji i povzbuzuje a dodává příslib, když říká: „Neboj se, Maria, našla jsi milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.“ Anděl Gabriel zde však nekončí. Ve slovech: „Duch Svatý na tebe sestoupí a moc Nejvyššího tě zastíní“ (Lk 1,35) - Marii vysvětluje, že od tohoto okamžiku vstupuje do kontaktu s posvátným.

A aby se nebála, nabízí jí hned i důkaz, že když Bůh vstupuje do života člověka, přichází požehnání a milost, kterou si člověk ani neumí představit, ba ani neumí v ni doufat. To je ten okamžik, kdy anděl Gabriel vzpomíná v jejich rozhovoru Alžbětu: „I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného“ (Lk 1, 36-37). To „u Boha není nic nemožného“ má ujistit Marii, že se dostává do blízkosti tajemství a velikosti Boha, která přesahuje lidskou představivost. Dosud se vyvolený národ setkával se „zahaleným Bohem“ ve stánku setkání. A nyní se Bůh rozhodl přijít v člověku v „zahalené podobě Dítěte“. Dosud putoval Bůh v Arše smlouvy s Izraelity po poušti, ale nyní chce kráčet s lidmi v poušti jejich životů.

Panna Maria se tak stává nejkrásnějším vzorem mladého člověka a hroučí všechny předsudky vůči mladým a nezkušeným lidem. Jak píše P. Jan Balík v knize *Na cestě s mladými*: „Přestože Maria byla obdařena mnoha milostmi, nebyla uchráněna hledání, trápení ani bolesti. Svůj život však žije poctivě, odevzdaně do Božích rukou a plní vše, co bylo v Božím plánu.“ A biskup Josef Hrdlička dodává: „Když Bůh potřeboval udělat největší plán, jaký měl, vyhledat člověka, který by mu pomohl vstoupit mezi lidi, nevybírání si žádného moudrého starce. Nevybírání si žádného zkušeného člověka, moudrého teologa či kněze. Nic takového. On si vybere jednu dívku ve věku teenagera. Na tuto dívku se obrací a ona dokonale obstála. Vstoupila do Božího plánu, vše pochopila, všechno zvládla, zcela bez zaváhání, a tak pomohla Bohu zachránit svět.“

Stále obnovující se ano

„ANO“ Panny Marie změnilo historii. Uvedla do svítání spásu člověka. To, o čem se dlouho jen povídalo, v co se doufalo, se najednou začíná reálně přibližovat. Jediná odpověď přináší neskutečnou změnu. Ale to „ANO“ není a ani nebylo romantickou a sladkou chvílí života. To „ANO“, ve kterém přivítala Maria Boha do svého života, je spojeno s posláním nesení kříže a bolesti. Nejlépe to vystihují slova Simeona v okamžiku obětování, kdy Marii odkrývá tajemství daru, který přijala: „On je ustanoven k pádu a k povstání

mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat - i tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí“ (Lk 2, 34 - 35). Nenechává však Marii ve strachu. Bůh jí už dokázal, že on se stará; že v jeho pozvání na spolupráci je i jistota, že Maria má schopnosti učinit to, co od ní Bůh žádá. A že on nezůstává stranou; Bůh zůstává aktivní i po jejím vysloveném „ANO“.

Vždyť přemýšlejíme společně: to Bůh se postaral, aby nezůstala sama. Následně vstupuje do komunikace s Josefem, aby i jeho pozval k naplnění svého plánu. Ani Josef, představitel – mohli bychom říci – starší generace, nenechává Boha bez odpovědi. A tak jak je to většinou charakteristické pro starší generace, Josefovo „ANO“ není vysloveno slovy, nýbrž postojem a skutkem.

Mariino „ANO“ bylo vyjádřením svobody a čistoty. Vědomí, že patří do historie, ve které přináší Boha světu a člověku. Je jednoznačným souhlasem, který se bude opakovat zase a znovu v následujících letech jejího života.

Všimněme si, jak ji Bůh zvláště a pomalu formuje. Zpočátku nese jeho Syna ve skrytosti. Následuje čas, kdy ho má přijmout muž – Josef. Ten musí projít vnitřním zápasem přijetí. Později ji Bůh nechá kráčet samu, na cestě k Alžbětě, aby už od začátku a v tichu mohla přemýšlet o Slově, které se stalo tělem. Teprve zde u její příbuzné Bůh dovolí Marii prožít chvilku radosti. Když tak – volně řečeno -, na plné hrdlo a z hloubky srdce, vytrysknou slova velebící Boha, který dovolil, aby ji od této chvíle blahoslavila všechna pokolení, neboť velké věci jí učinil ten, který je mocný, a svaté je jeho jméno (srov. Lk 1, 48-49).

Z Boží milosti jsem tím, čím jsem

Na mysl mi při tomto obraze a přemýšlení o stále se obnovujícím „ANO“ Bohu přicházejí chvíle ze slavení mší svceni oleju na Zelený čtvrtek. V ten den jsme my kněží pozváni, abychom si obnovili své kněžské sliby. Uvědomuji si, jak se mění to mé „ANO“. Zatímco dříve vycházelo více z hrdla, postupně, léty, vychází více ze srdce. Přestože není na to v tom okamžiku čas, člověku nemůže uniknout skutečnost, jak je to krásně propojeno. Mladí a staří kněží. Ti, co zažívají v tom okamžiku „úspěch a všechno jim jde jako po másle“, a hned vedle kněží unavení věkem, nemocí či situací, kterou ve farnosti či ve svém srdci prožívají. Je zajímavé, že Bůh se v tom okamžiku skrze biskupa ptá všech a stejně. Dokonce i s vědomím slabosti a neřesti, nepoznaných překážek a neočekávaných zkoušek chce slyšet „ANO“. Není to opět jen potvrzení toho, co píše apoštol Pavel: „Z Boží milosti jsem tím, čím sem.“ (1 Kor 15,10)? Že Bůh se neptá na mou dokonalost či nějakou pomyslnou připravenost, ale na mou ochotu?

Ano v čase a pro věčnost

Evangelista Lukáš píše: „V šestém měsíci poslal Bůh anděla Gabriela do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené muži z rodu Davidova, jménem Josef“ (Lk 1, 26 - 27). Čas setkání a dialogu Marie je tak vystižen pouze v informaci, že to bylo po zásnubách. Když v hlavě a srdci –

podle našich představ – byly zajisté myšlenky na společný manželský a rodinný život a nic jiného nepřicházelo v úvahu. Podle nás je přece přirozené, že v takových okamžicích života nejen mladý člověk přemýšlí o zítřku v očekávání krásných dob.

Ale co by nám nemělo ujít, je fakt, že Panna Maria v dialogu s andělem překvapuje. Jediný čas, ve kterém Panna Maria žije a přemýšlí, je přítomný čas! Ona nemyslí na minulost – jsem zasnoubená; ani na budoucnost – mám vstoupit do společného života s Josefem. Jejím jediným časem je přítomna chvíle, ve které se dotýká věčného. Minulost je pryč a budoucnost ještě není. To, co žije, je čas naslouchání andělovým slovům. Bůh je nyní v andělu Gabrielovi přítomen u ní osobně, jeho návrh přichází „ted““. Jakoby nás chtěl tento obraz obrátit k již dospělému Ježíši, který přichází do Nazareta, kde vyrůstal, vchází v sobotu do synagogy, otevírá Knihu proroka Izaiáše a čte: „Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně“ (Lk 4, 18-19). A následně, když se oči všech upírají na něj, Ježíš říká: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ (Lk 4, 21). Zachytil jsem minule takovou poznámku – přesněji řečeno – otázku mého známého. Bylo to ve chvíli, kdy jsme seděli společně s partou za jedním stolem, a kdosi vzal mobil, začal pořizovat fotografie a následně to sdílet na sociálních sítích. A ten můj známý nahlas, aby to všichni slyšeli, dotyčným řekl: „Kde vlastně chceš být v této chvíli? Tady s námi nebo s těmi, co ti mají lajkovat a komentovat tvé statusy?“ Musím říci, že jsme v tom okamžiku všichni ztichli. A začali jsme rozebírat tento pohled mého známého. Víme, že by nebylo moudré, kdyby nám utekla přítomná chvíle, jen jaksí jsme se díky technickému pokroku a sociálním sítím dostali mimo „přítomnost“. Jsme „všude“, a přitom nikde! Soustředěnost na DNES se nám jaksí nedaří. Žijeme všem kolem, ale nedaří se nám žít to, co je naše.

Vyučující ano

Ke slovům Panny Marie: „Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38) Eusebius v komentáři řekl: „Každý bude na této Pannině řeči vychvalovat něco jiného;

jeden stálost; druhý ochotnou poslušnost; další, že ji neomámili tak nádherné a vysoké přísliby velkého archanděla; jiný, že nepřekročila míru s námitkami, ale stejně se vystříhala Evině lehkovážnosti i Zachariášovy neposlušnosti. Podle mě je však neméně obdivuhodná hloubka její pokory.“

Čím by tedy toto Mariino „ANO“ mohlo být pro nás dnes oslovující? Co toto Mariino „ANO“ znamená v Ježíšově škole pro jeho učedníky dnes? Když Maria řekla „ANO“ Božímu plánu, aby zrodila Vykupitele, nabídla se jako nástroj. Jako součást velkého díla. Nezdůraznila sebe. Nýbrž jednotu člověka s Bohem. Právě ta její společná „pout“ s Kristem zvýraznila její velikost – udělala ji velkou. Jednota s Bohem, s jeho plánem a posláním, jednota s Církví se táhne jako ozvěna tohoto Mariina souhlasu. „ANO“ v dobrém i ve špatném, ano u Hosana, ale i v době, kdy křičí: Ukřížuj! To mění a tvoří dějiny lidstva i člověka!

(podle KN)

Rozhovor o novém narození

Evangelijní texty ukazují Ježíše jako mistra komunikace. V porovnání se zakladateli jiných náboženství potřeboval jen tři roky, aby předal učedníkům své poselství. Dělal to především v rozměru každodenní komunikace.

Ježíš je vzorem dokonalé komunikace, otevřené pro každého člověka. Jeho komunikace byla darem lásky zvláště těm, kteří se nacházeli v různých těžkých situacích. Pomáhala uzdravovat lidi z duchovní a tělesné patologie a stávala se tak znamením Boží přítomnosti v lidských dějinách.

Ježíš dokázal přizpůsobit svou komunikaci všem těm, kteří s ním navazovali komunikační vztahy. Mezi svým lidem hlásal Boží poselství upřímným a přístupným způsobem, bez kompromisu, účinně a vytrvale. Ve své komunikaci přijal takový způsob řeči a myšlení, který byl vlastní lidu jeho doby, země a jeho postavení.

Hlavním cílem komunikace Ježíše bylo ohlašování Boží podstaty, a aby všichni měli účast na jeho věčném vztahu k Otcí v Duchu Svatém. Základním postojem všech komunikačních činností Ježíše byl osobní vztah s každým člověkem. Chtěl, aby komunikace s ním přiváděla člověka do vztahu s Bohem. Nikoho však nenutil a ponechával lidem svobodu rozhodnout se. Jeden z výjimečných rozhovorů je i se zákoníkem Nikodémem. Mohli bychom ho nazvat kázáním „o novém narození“.

Nikodém vešel ze tmy do světla

Podle běžné interpretace Nikodém je váženým Židem, členem velerady a příslušníkem strany farizejů. S Ježíšem se setkává v noci. Bojí se kompromitace před svými kolegy. Přichází v noci, ale toužil vejít do světla. Rozhodl se, že chce mít více světla, protože to, které do té doby měl, se mu zdá nedostatečné.

Obvykle říkáme, že se jedná o dialog Ježíše s Nikodémem. Nikodém však moc nemluví. V jeho věku a postavení se nepatřilo příliš mnoho mluvit. Řekl Ježíši pochlebující slova: „Rabbi, víme, že jsi přišel od Boha jako učitel, neboť nikdo nemůže činit takové znamení, jaké ty děláš, není-li s ním Bůh“ (Jan 3, 2) a položil mu dvě otázky, když nechápal Ježíšova slova o narození shora. Možná chtěl diskutovat na téma teologie. Ale Ježíš si nedal vnutit téma rozhovoru. Bleskově přešel k podstatě problému: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova...“ (Jan 3, 3).

V jistém okamžiku Nikodém mizí. Od desátého verše ho už více nepotkáváme. A tak se rozhovor rozvinul na dlouhý, vzrušující monolog. Mluví už jen sám Učitel, neboť Nikodém už nemá co říct. Musí jen poslouchat, otevřít se pro zjevení. Nepřekážet světlu svými učenými řečmi. Když na začátku řekl „víme“, a pak, v setkání s Kristem si uvědomil, že už nic nevěděl, že titul „učitele v Izraeli“ už neměl žádnou hodnotu, že se všechno ještě musí naučit.

Nikodém je starý. Ježíš ho už připravuje na dobrou smrt. Jaké je to štěstí, když můžeme v evangeliu najít pastýřský dopis adresovaný přímo pokolení třetího věku. Ježíš mu totiž říká, že se musí ještě jednou narodit. Nikodém je omámený. Uvědomuje si, že mu je darována neslýchaná možnost začít všechno znovu. Šedé vlasy netvoří překážku. Musí se připravit na nové narození! Stává se

novorozencem i žákem současně. Světlo novoty nyní vyzařuje z jeho tváře. Už nechce diskutovat, chce učinit konečné rozhodnutí.

Uvěřit v lásku

Mnozí vysvětlují, že 16. verš: „Vždyť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby nezhynul nikdo, kdo v něho věří, ale aby měl věčný život,“ je centrem celého Janova evangelia. Nebo dokonce ještě čímsi důležitějším – centrem, vrcholem naší víry.

Obvykle, když se mluví o víře, přichází nám na mysl seznam pravd i dogmat, které je třeba přijmout. Věřící v Krista věří především v lásku Boha zjevenou v darování Syna. Víru máme zásadně tehdy, když věříme v lásku; věříme-li, že Bůh miluje svět, všechny lidi i každého z nás osobně. Spása člověka se odehrává na základě přijetí nebo zavržení Boží lásky zjevené v Kristu.

Vedle lásky se však objevuje hořký obraz kříže. Vlastně takovým způsobem Kristus dokázal svou lásku ke světu. Kříž mluví o lásce poražené, a přece vítězné. Pokořený, a přece obklopený slávou. Zražený, a přece věrný. Nezapomínejme, že ukřižovali spravedlivého. Ježíš Nikodémovi říká, že „musí být vyvýšen Syn člověka,“ (J 3,14). Kristus vyzvednutý na hanebném místě je králem svého společenství. Jeho „vyvýšení“ není projevem vládní moci, ale volbou jediné moci, kterou je láska.

Všichni nacházíme záchranu, dívající se na Kristův kříž. Měděný had, kterého dal zhotovit Mojžíš a vyzvednout na dřevo, nebyl bůžkem obdařeným magickou mocí, ale znamením předpovídajícím moc uzdravování, která bude pocházet z kříže postaveného na Kalvárii.

Tento dar se pojí s nutností volby, protože může být přijat nebo zavržen. Z tohoto důvodu soud není odročen na konec časů: koná se již tady, teď a na zemi. Člověk se sám soudí, volí si spásu nebo odsouzení ve spojení s postojem, jaký zajímá vůči lásce ukázané v Kristu.

Nenávist světla

Ježíš říká Nikodémovi, že „každý, kdo jedná špatně, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny“ (Jan 3, 20).

Existují lidé, kteří páchají výjimečné zvrácenosti všeho druhu, páchají zločiny, při kterých mrazí krev v žilách, propagují nenávist a násilí, a vším tímto se ještě chlubí a ucházejí se o pozornost veřejnosti. Nikdy nebylo zlo tak moc propagováno, reklamováno, omlouváno, dokonce vychvalováno a odměňováno.

„Kdo činí pravdu, jde ke světlu...“ (Jan 3, 20). Ti, kdo jednájí podle pravdy; ti, kdo berou vážné evangelium; ti, kteří jsou věrni svým ideálům, se neobjevují v novinách, jsou systematicky obcházeni masovými komunikačními prostředky, nezajímají masmédiá. Jsme svědky vulgárního obrácení smyslu slov Ježíše: dobro je podezříváné, vysmívané, cenzurované, ba dokonce očerňované, odsouzené k zapomnění. Zlo bývá glorifikováno a vychvalováno. Mluví se o něm jen tehdy, když chceme obnažit provinění protivníka či souseda. Nebojíme se ho jen tehdy, když má osvětlit dům koho jiného. Když však do hry vstupují naše chyby, chceme tmou nebo přinejmenším polotmu.

Herbert George Wells v díle *V Zemi slepce* popisuje příhodu cestovatele, který se v silné bouři ztratil v horách. Hledajíc záchranu dostal se do temné doliny, kde všichni obyvatelé byli slepí. Pro své zmrzačení však nezoufali, mysleli si, že slepota je čímsi přirozeným. Velmi se divili a nemohli pochopit, o co šlo cizinci, když mluvil o „vidění“ očí, o světle. Styl jejich života byl podmíněn slepotou. Obyvatelé doliny se řídili normami svého života, chápali příchodzího jako šílence a podivína, který mluví o věcech, které jsou podle nich vymyšlené. Jednoduše mu vyloupili oči.

Kolik je kolem nás „slepců“, pro které kříž je hloupostí., A my, kteří vidíme v kříži lásku zachraňující život, zdáme se jim podivíny. Jak často nás oni chtějí vyléčit, vyloupnout nám oči víry.

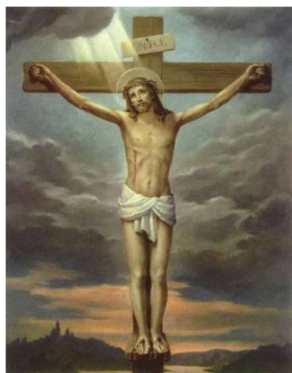
Důvěrný rozhovor

Setkání Ježíše s Nikodémem představuje důvěrný typ rozhovorů. Důvěrné rozhovory patří mezi nejkrásnější ve vzájemné komunikaci mezi lidmi. Kdo se nám opravdu otevře a odhalí něco ze svého života, tak vůči nám cítí důvěru a snad i obdiv. To nemusí být vždy mezi lidmi, kteří jsou spojeni vzájemnou láskou nebo přátelstvím. I když v takových vztazích se to předpokládá. Je to například rozhovor mezi matkou a dcerou nebo mezi sourozenci navzájem. I když oni stále mezi sebou komunikují, přece důvěrný rozhovor má jinou kvalitu a odehrává se v jiné komunikační atmosféře. Důvěrný rozhovor může být i mezi lidmi, kteří nejsou pospojováni nějakými pouty, nebo se znají velmi krátce. Jsou to milostivé chvíle v našem životě, kdy cítíme, že nějakému člověku můžeme otevřít své srdce, nebo před námi ho otevírá někdo druhý.

Důvěrný rozhovor se nedá naplánovat. Člověk si nemůže říct: tak, a teď si budu s někým důvěrně povídat. Důvěrný rozhovor „vytryskne“ ve chvíli, kdy cítíme, že ten člověk má v sobě něco, co otevírá naše srdce. Je to stav, kdy se nebojíme, že on důvěru může zneužít. Je to setkání, z našeho pohledu, s výjimečným člověkem, který vyzařuje fluidum lidskosti, dobroty, morálnosti a přitažlivosti, protože takových lidí potkáváme v životě velmi málo, tak i důvěrných rozhovorů je málo. Zažili jsme však možná takové, které nám zásadně pomohly změnit život.

Nikodém na Kalvárii

Důvěrný rozhovor Ježíše s Nikodémem způsobil, že Nikodém byl nejlépe připraveným Izraelitem k objevení smyslu Kalvárie. Nejprve ještě bránil Ježíše před svými kolegy, když se jich zeptal: „Odsoudí nás Zákon někoho, dokud ho nevyslechne a nezjistí, co dělá?“ (Jan 7, 51). Zákon Ježíše nakonec odsoudil a Nikodém stojí pod křížem i účastní se snímání Kristova těla z kříže. Věřil v Ježíše a v jeho dílo spásy právě tehdy, když bylo nejtěžší tomu uvěřit. Když byl Kristus znevážený, pokořený, zničený, poražený a prokletý. Tam úplně pochopil, co mu několik měsíců předtím říkal Ježíš o hadu zavěšeném na poušti.

(podle KN)

S Kristem v bolesti i v radosti

Pokusme se v postní době prožít z hloubi srdce události naší spásy. Všimněme si, jak se Ignaciánská kontemplace shoduje se známou metodou čtení biblického textu – *lectio divina*, kterou v Církvi od 80. let minulého století popularizoval jezuita kardinál Carlo Maria Martini a po něm i další, biblicky inspirovaná hnutí – u nás zejména Katolické biblické dílo.

Lectio divina se skládá z klidného soustředěného vícenásobného čtení textu, podle možnosti i s komentářem tak, abychom ho pochopili, přijali a zapamatovali si ho. Teprve potom následuje meditace, čili uvažování nad tím, co mi

text říká a co znamená pro můj život. A pak modlitba, tedy osobní odpověď Bohu, která pozvolna přechází do kontemplanace - nazírání, vnímání hloubky a podstaty už nejen textu, ale pravdy víry a života, kterou mi skrze text zjevuje sám Bůh.

V námahách i ve strachu

Rozdíl mezi lectio divina a ignaciánskou modlitbou spočívá v zacílení modlitby. Při lectio divina skrze Boží slovo obsažené v Písmu plněji poznáváme Boha,

abychom v něho mohli uvěřit a podle takto osvětlené víry jednat. Při ignaciánské metodě jsou cíle komplexnější: od uvědomění si zdrojů krize života, zloby, nepořádku hříchu a duchovní slepoty, přes poslouchání pozvání, povolání ke spolupráci s Kristem, prohloubení

osobního vztahu s ním, který ustavičně pracuje pro nás a pro naši spásu, až po plnější rozhodnutí se ve všem nacházet Boha a jeho vůli a uskutečňovat ji svou službou a zaměřením života.

Po kontemplancích o vtělení a narození, řeči na hoře, vícero tajemství Ježíšova kázání, uzdravování, nasycení zástupů a proměnění na hoře Tábor se přechází k dalším cvičením třetího a čtvrtého týdne.

Mohlo být příjemné s Kristem kráčet po vodě, na vrchu slyšet blahoslavenství, vidět ho uzdravovat, sytit zástupy slovem i chlebem. Ve třetím týdnu se však exercitanti modlí o milost spojení a vytrvání s Kristem i v potížích, námahách, bolestech a ve strachu: prosí o milost zjednocení se s Kristem v jeho utrpení a ponížení. Jde o promíchání vlastního života s neustálou obětí Kristova těla a jeho utrpení. Už nejde o to zaměřit se na náš malý seznam hříchů, na rozměr mého osobního života a problémů, neboť utrpení Ježíše je odpovědí na zlo a nepořádek ve světě.

Kristův život netvořilo jen několik krutých dní, které ho vedly ke zmrtvýchvstání, ale je především zjevením Otce v Ježíši. Všechno, co Ježíš dostal od Otce, se k Otci vrací. Utrpení není nešťastnou náhodou, která se Ježíšovi stala, ale zjevením základního postoje Otce, zjevením Slova, které se stalo tělem a přineslo nám otevřenou možnost hlubokého vztahu s Otcem i Synem v Duchu.

Rozjímání o Ježíšově utrpení nás učí věcem, které učení vyžaduje. Často si myslíme, že když je v našem životě přítomna bolest, je to špatné. Náš život je však mnohočetným zopakováním Kristova života. On skrze bolest a utrpení přišel k Otci. I já projdu stejnou cestou, pokud se sjednotím s Kristem.

Bůh nám nezjevuje utrpení, ale lásku

Důvodem, proč rozjímáme o utrpení, je, abychom ho prožili. Procítili, co se dělo s Pánem během Svatého týdne. Nejenže rozjímáme, ale snažíme se být v tom, co se stalo. Milost, kterou s napětím a obavou očekáváme je bolest, utrpení a zahanbení, protože Pán prošel svým utrpením pro mé hříchy.

Nejdůležitější podstatou Ježíšova utrpení bylo zjevení toho, že Otec nás miluje a chce, abychom to věděli. Nemiluje nás jen někde v skrytosti. Jde o největší projev neverbální komunikace, jakou kdy svět viděl. Ignác nechává téma umučení Pána otevřené k mnoha věcem. Modlitba začíná aplikací smyslů, neboť exercitane je naplněno ponořením do ní. V tomto bodě se může jevit složitá a těžká. Právě zde nabízí Bohu svá rozhodnutí a ptá se: Uvedu rozhodnutí do mého života? Bude to náročné? Jaký mám z toho pocit? Mám hodně světla a porozumění, když je mé rozhodnutí potvrzeno? Začínám chápat význam kříže?

Otec nemiluje utrpení, ale miluje lásku, jejíž častým znakem a vnějším projevem bývá bolest. Existují období, ve kterých se nevyhneme utrpení, ale utrpení si vybereme jen pod vlivem milosti. To je láska. Možná někdo se dokáže snadno vyvléct z trapné nebo zahanbující situace, ale neudělá to, protože tak projeví větší lásku. Někdo může dokonce říci, že touží trpět pro dobro bližního a vnímá to jako součást vzorce lásky.

Je to obrovské znamení lásky, pokud se mohu s někým radovat z jeho štěstí. V té radosti je jednota. Ale i když jsem zdrcený a smutný s Kristem v jeho umučení, i to je jednota. Musíme však být opatrní. Tato problematika vyžaduje značnou zralost a rozlišování.

Co odpovědět na takovou velkorysost?

Mohu trpět s trpícím Kristem? Všimněte si, že zde je utrpení spojeno s mým zmatkem, protože nevím, jak mám reagovat. Nevím, co říci na takovou

velkorysost a lásku. Nesouvisí to s jinými problémy, které mě v životě trápí. Někteří si myslí, že nejlepší křesťan je ten, kdo vydrží největší bolest, ale neexistuje takový křesťanský ideál. Sjednocení je zde velmi specifické. Člověk trpí, sjednocuje se s Kristem a v budoucnu se s ním bude radovat ze zmrtvýchvstání. Je mimořádně důležité, aby lidé modlící se nad umučením Páně pochopili, že Ježíš skutečně zemřel. Jinak by význam zmrtvýchvstání byl jen částečný a možnost získat hlubokou víru silně okleštěná.

Závěrečný týden je časem sjednocující modlitby, radosti s Kristem z jeho vítězství. Je to modlitba vzájemné účasti, sjednocující. Ignác odkazuje na všechny situace, ve kterých se ukázal Pán po svém vzkříšení. Někdo se může dívat na celé vzkříšení a na jeho význam, jiní kráčeji po jednotlivých událostech zjevení Zmrtvýchvstalého.

V hrobě s popraveným Slovem

Kristus však ještě předtím zemřel, byl pohřben a uložen do hrobu. Exercent je v hrobě spolu s Kristem. Konfrontuje se s otázkou smrti. Teprve potom

kontempluje vzkříšeného Krista. Pokud vstal z mrtvých, ty vstaneš s ním. Pokud nevstal, nevstaneš ani ty. Zde musí duchovní vůdce vnímat situaci s jistým kosmickým porozuměním, stejně jako tomu bylo při hříchu a hříšnosti, plánu spásy a iluminaci Kristova zjevení. Je Bůh schopen vytvořit smysl i z krajní

absurdity? V popravě Slova, které se stalo tělem, v zabítí spravedlivého člověka? Může usmrcení mírumilovného a pokorného srdce přinést nějaké uzdravení? Zde se dotýkáme otázky definitivní víry, Ježíšova ohně kreativity. Vnímáme Boží moudrost v tomto skutku. Ignác nám doporučuje, abychom viděli, slyšeli a vnímali, co jednotlivé postavy evangelia dělají a připojuje ještě dvě doporučení: vnímat, jak se projevuje Boží přítomnost dnes, učit se chápat těšitelský úřad Krista. Představ si, jak tě přítel utěšuje. Právě toto dělá Ježíš. Nejde o něco sentimentálního, poplácání po rameni: „Bude dobře...“ Kristus je těšitel rozumu, záštita pravdy, kritérium a orientace v mém životě.

Kontemplace k dosažení lásky

Jak říká samotný název, jde o nazírání v lásce, pro lásku, směrem k lásce, k dosažení lásky. Všechno v Bohu je o lásce.

Ignác připomíná, že než začneme mluvit o lásce, musíme si uvědomit, že láska se musí projevovat ve skutcích více než ve slovech. Ignác je v tomto věcně jednoznačný. Dále bychom neměli zapomínat, že láska spočívá ve vzájemném oboustranném darování všech dober. Všimněte si, že hovoří o vzájemném obdarovávání se dobru. Kdo miluje druhou osobu, dělí se s ní o všechno, co má, nebo o to, co je schopen dát a naopak. Samotný Bůh se s tebou dělí o to, co má, a ty se dělíš s ním o to, co jsi mu schopný dát: zralý souhlas. Znamená to, že mám něco, co bych mohl dát Bohu? Ano. Když jeden má vědu, dá ji tomu, kdo ji nemá, taky čest a bohatství. Tak jeden druhého obohacuje.

Konkrétně to může vypadat takto. Postavím se před Boha, jeho anděly a svaté, před celý nebeský dvůr. To, po čem v tuto chvíli toužím, je důvěrné vnitřní poznání velkých dober, které jsem dostal od Boha, abych, uznávajíc to úplně, mohl ve všem milovat jeho božskou Velebnost a jí sloužit. Všimněte si, že ignaciánská mystika je mystikou služby z lásky. Ignác je naplněn vděčností za všechno, vždyť ve všem může milovat a sloužit Bohu.

„S vroucností budu uvažovat, kolik pro mě vykonal Bůh, náš Pán a kolik mi dal z toho, co má. Jako tentýž Pán touží dát mi sebe sama, nakolik je to možné, podle jeho božského řízení. Potom obrátím myšlenky na sebe a dobře si uvážím, kolik bych podle rozumu a spravedlnosti měl ze své strany nabídnout jeho božské velebnosti, tzn. všechno, co mám a k tomu samého sebe, jako ten, který nabízí cosi s velkou láskou.“

Za tím následuje hymnus Společnosti Ježíšovy: „Vezmi, Pane, a přijmi celou moji svobodu, moji paměť, můj rozum a celou moji vůli. Všechno, co mám a co vlastním...“. Toto má velmi konkrétní smysl, neboť vše, co od Boha přijímáme, nabízíme mu zpět.

Jednou z velkých Ignácových ctností je vděčnost. Je to ctnost, kterou rozpozná každý. Vděčnost zakrývá množství hříchů, má blízko k čisté lásce. Opět se setkáme se srdcem ignaciánské spirituality – nacházet Boha ve všech věcech. Mám svobodu Božího dítěte, můžu Boha nacházet ve všech věcech: v chaosu a zmatku, v inteligenci a ignoranci, ve věcech známých i nejasných, když spím, stejně jako když jím, procházím se, či sleduji film.

Uvažuji, jak je Bůh pro mě činný, jak pracuje pro mě ve všech stvořených věcech – je osobou, která pracuje. Pro Ignáce je Bůh mokřým ve vodě, ostrým

na hraně nože. To, co je zelené v trávě, silné v kovu, je vůní růže, monumentálností velehor, šíří vesmíru hvězd, vhledem myslí. Boha můžeme najít opravdu ve všem.

Být s Bohem je aktivitou

Spiritualita apoštolátu nespočívá v množství práce. Vždy bude dostatek práce a povinností. Apoštolská spiritualita tkví v kvalitních rozhodnutích, volbě na úrovni víry. Proto ignaciánská mystika nestojí na nacházení Boha pouze v modlitbě. I když ho tam člověk nachází, měl by ho objevovat a kontemplovat v činorodosti, neboť kontempace je být s Bohem. Být je aktivitou sama o sobě. Člověk je a Bůh je aktivní s ním. Tedy ne, že jednu část myslí si vyčlením na kontemplaci, zatímco zbytek bude aktivně pracovat nad něčím jiným. Jde o to, že jsme si vědomi Boží přítomnosti a sjednoceni s Bohem v naší práci: aktem rozlišování a rozhodování, jak spolupracovat s Bohem, který jedná ve světě, abychom mu pomáhali budovat jeho království.

Bůh Otec proměňuje každého a všechno v Krista, a právě proto bychom měli být schopni rozlišit, co se skutečně děje ve světě. Lidé kupují a prodávají, bojují a uzavírají mír, uskutečňují obchody, léčí, vyučují. Ale to, co se skutečně děje, je, že Otec formuje každého v úplného Krista a posvěcuje tak celý svět.

(podle KN)

Boží muky v tichu přírody zobrazují pašijové výjevy

Pozoruhodné sakrální objekty boží muky mají svérázný architektonický a obsahový výraz pašijových událostí. V přírodní scénérii věřícímu člověku chtějí předat poselství o umučení Páně.

Pojem boží muka a boží muky je u nás známý. V jižní části Čech a Moravy, kde je počet božích muk mnohem vyšší než třeba na Slovensku. Někteří tímto pojmem nesprávně nazývají samostatně stojící kříže a výklenkové kaple. Nejednotnost v názvosloví se projevuje i v německy mluvících zemích, například Marterl – památník na místě neštěstí, Bildstock – obraz na sloupu, Klein-denkmal – malý památník, či Helgenstöckli – pojmenování pro památník ve

Švýcarsku. Co je tedy boží muka? Z architektonického hlediska jde o druh malé sakrální stavby s výrazně štíhlou vertikální linií. Vyskytuje se na kostelních nádvořích, kalváriích, okrajích měst a vesnic, při cestách a pěšinách, na místech tragických událostí, rozcestí katastru, u vodních toků, na pahorcích, skalách a jinde.

Typologie, materie

Boží muka se dělí na sloupové a pilířové. Nejčastěji jsou zhotoveny ze dřeva, kamene nebo jiného zdiva. Předpokládá se, že jejich architektonická podoba vychází z typických nástrojů použitých v soudním procesu a při mučení Ježíše Krista – sloupu (ke kterému byl přivázán a bičován) a kříže. Sloupová boží muka mají tvar sloupu sestávajícího z paty, dříku a hlavice. Sloupový dřík může být hladký válcový, točený, neboli tordovaný, hranatý - nejčastěji čtvercového nebo polygonálního půdorysu. Na jeho vrcholu je osazena hlavice ve tvaru miniaturní, avšak půdorysně oproti dříku rozšířené kaple se stříškou a vrcholovým křížem. Čtyřboká hlavice má ve svých stěnách jeden až čtyři výklenky (niky) pro umístění obrazů a sošek. Pilířové boží muka mají stejnou architektonickou skladbu jako sloupové, avšak jejich dřík je ve tvaru hranolového pilíře. Existují i jiné podtypy pilířových božích muk vytvořené z více velikostí a půdorysem nestejných článků, například tříčlánková či trojúhelníková na válcovém podstavci.

Pašijový obsah

Po obsahové a ideové stránce je boží muka nositelem pašijového výjevu a jeho poselství. Reliéf, soška či obraz znázorňuje Ježíše Krista při některé ze scén, která souvisí především s jeho odsouzením, mučením, křížovou cestou, ukřížováním a smrtí. Nejčastěji zobrazované výjevy jsou: Ježíš před Pilátem, bičování, korunování trním, nesení kříže, pád s křížem, ukřížování, snímání z kříže, Pieta, Trojice s Ukřížováním, křížový monogram JHS a další. Setkáváme se i s výskytem jiných než

pašijových výjevů na objektech božích muk. Jedná se o obrazy Panny Marie a různých světců – Jiřího, Martina, Floriána, Kryštofa, Sebastiána, Vendelína, Huberta, Antonína, Donáta. Zřejmě jde o pozdější změnu původních pašijových výjevů zejména po jejich zničení nebo rekonstrukci. Nastává zde však rozpor, neboť ideově se narušuje terminologický význam pojmu boží muka.

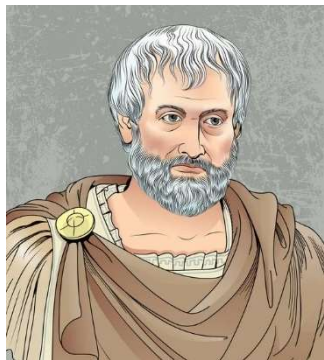
Význam a poslání

Boží muka mají svůj vyhraněný význam. Zatímco kaple se spojují s úctou k některému světcovi a skrze něj s oslavou vzkříšeného a oslaveného Krista, pašijové výjevy a architektonická skladba božích muk nás nechávají v jeho předsmrtné a smrtné fázi bez náznaku Ježíšova zmrtvýchvstání a bez vymezení prostoru k případnému liturgickému slavení. Boží muka měla věřícím připomínat jejich hříšnost, nedokonalost a trápení na tomto světě a zároveň je naplnit radostí z vykoupení Ježíšem Kristem.

(podle KN)

Oběť jako totální láska, jako štít ctností

Když otevřeme Aristotelovy spisy, staré téměř dvě a půl tisíciletí, musíme žasnout nad mnoha věcmi, které tento pohanský myslitel svým rozumem a správně nakloněnou vůlí odhalil. Není divu, že upoutal pozornost Tomáše

Akvinského, otevřeného pro vše, co by mohlo člověka přivést k většímu poznání krásy pravdy.

Pod výchovou Aristoteles chápal rozumové vzdělání i mravní výchovu, někdy jen mravní výchovu. Hodně se jí zabýval, věnoval jí část sedmé knihy a celou osmou knihu své *Politiky* a celou *Etiku Nikomachovu*. Jeho pravidla se stala všeobecným, univerzálním majetkem lidstva. Aristotelovi šlo stále o správný život a zamítal názory těch, pro které cílem výchovy a vzdělání byla jen užitečnost.

Podle něj bychom se měli naučit správně usuzovat a mít radost z toho, co je šlechetné a krásné, a tedy opravdu dobré.

Rozum bez mravní výchovy je rizikem

Co dělat, abychom se naučili správně usuzovat a dokázali mít radost z toho, co je šlechetné, krásné a opravdu dobré? Jak zadostiuchnit této skryté aspiraci všech lidí dobré vůle, hlavně těch, kteří se zrodili ve křtu vody a ohně? Nestačí nádherný a bohatý stát obdivovat a kontemplotovat. Kdo ho chce dobýt, ten se na to musí dostatečně připravit a patřičně vybavit, prozíravě počítat s nepříznivými okolnostmi i možnými zraněními, především však dostatečně znát své slabiny, mít je neustále pod dohledem, mít odvahu, ale i rozvahu vyhnout se zbytečným rizikům.

Pokud Aristoteles připisoval výchově tak velkou cenu, určitě měl k tomu vážnou příčinu. Jak jsme viděli, zdůrazňoval formování dvou mohutností, kterými se na této zemi může honosit výlučně člověk: rozumové vzdělání, které mu rozvíjí myšlení, a mravní výchovu, která zušlechťuje vůli člověka. Zajímavé, že Aristotelova nauka jasně signalizuje, že rozumové vzdělání bez mravní výchovy nemá smysl, ba může být až nebezpečné, a opačně, mravní výchova bez rozumového vzdělání je možná a v mnoha případech, je-li rozumové vzdělání nemožné, stává se mravní výchova potřebnou, ba nezbytnou.

Kdo koná dobro, stává se dobrým

Výchova není – jak to obvykle chápeme – jen pasivní přizpůsobení se vnějšímu působení rodičů, vlivu školy, prostředí, ulice a společnosti. Výchovou myslí Aristoteles především sebevýchovu, tzn. chtěné, dobrovolné a usilovné cvičení se v konání dobra. Konat dobro je výsadou ctnostného člověka, člověka, který získal ctnosti. A to je třeba se učit, je třeba se přitom namáhat. Ten, kdo koná dobro, se zároveň stává dobrým. Jeho duše, tvořící podstatu jeho bytí, se kvalitativně mění. Podobně, ale v opačném smyslu, ten, kdo koná zlo, stává se postupně horším až zcela špatným.

Svatý Tomáš Akvinský kromě získaných ctností přebírá od Aristotela i čtyři kardinální ctnosti (sílu, mírnost, moudrost a spravedlnost). Svě učení obohacuje vsouváním teologických poznatků a nauky o vlitých, tj. nadpřirozených ctnostech. Tyto vlévá do duše člověka sám Bůh prostřednictvím svátosti křtu, pokání, biřmování, manželství, posvátného stavu, pomazání nemocných a hlavně Nejsvětější svátosti oltářní –

Eucharistie. Nadpřirozené ctnosti, nazýváme je i teologálními, jsou tři: víra, naděje a láska.

Jde o oblast nadpřirozené víry, naděje a lásky, které získáváme křtem. Edita Steinová tvrdí, že pro Tomáše a jeho dobu bylo zcela samozřejmé, že logos – ratio v sobě zahrnuje tak přirozené, jak i nadpřirozené vedení, poznání. Pro moderní, i když věřící myslitele, znamenal logos-ratio už jen přirozený rozum.

Bolest nad odmítnutím lásky

Smrtným hříchem ztrácíme milost posvěcující, neboli nadpřirozenou lásku. To znamená, že všechny naše dobré skutky, které v tomto stavu konáme, ztrácíme pro náš věčný život smysl a hodnotu. A nejen to. Všechno, co jsme získali pro věčný život v minulosti ve stavu milosti posvěcující, je v náš prospěch v tomto případě zablokováno. Význam dobrých skutků ve stavu smrtelného hříchu spočívá však v tom, že nás mohou přimět k pokání; popřípadě modlitba těch, kterým tyto skutky děláme, nám vyprosí milost obrácení. Neztrácíme přitom nadpřirozenou víru ani nadpřirozenou naději. Znovuzískání milosti posvěcující je možné buď dokonalou lítostí, jak to zmiňuje i sv. Kateřina ze Sieny, nebo vyznáním hříchů knězi ve svátosti smíření. Dokonalou lítost může člověk jen velmi těžko dosáhnout. Jde o hlubokou duševní bolest nad spáchaným hříchem ne proto, že by člověku hrozilo peklo a trvalá, věčná odluka od Boha, ale proto, že si s bolestí uvědomuje urážku dobrotivého a nekonečně milujícího Boha. Zdá se, že v tomto případě může chybět i jistota o dosažení dostatečného stupně lítosti, a tedy i odpuštění. V běžné praxi se doporučuje přijmout svátost pokání, kde k získání milosti posvěcující stačí vedle upřímného vyznání i nedokonalá lítost (strach z rizika zatracení nebo ztráta zásluh z dosavadního života). Kdosi vtipně řekl, že kněz je neomylný ve dvou věcech: když vyslovuje formuli rozhrěšení při zpovědi: „Uděluj ti rozhrěšení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“ a při proměnění chleba a vína na tělo a krev Páně: „Toto je mé tělo, ...toto je kalich mé krve.“ -

Kdyby Boha nebylo

Pokud si člověk zvykne příliš dlouho žít ve smrtelném hříchu a dále rozmnožuje jejich počet, snadno se stane, že mu mysl postupně natolik otupí, že svůj hřích bude považovat za něco normálního, a jeho

srdce zatvrdne. Jednoho dne se pochybovačně zeptá, zda vůbec existuje Bůh, vždyť ho netrestá za jeho přestupky, osmělí se hřešit dál, až dosáhne stavu, ve kterém si řekne: „Bylo by dobře, kdyby Boha nebylo.“ Jako blázen ze Žalmu 13 a Žalmu 53 si bude v srdci říkat: „Boha není.“ Takový člověk kromě nadpřirozené lásky ztratil i nadpřirozenou víru. Odtud je už jen krok ke ztrátě nadpřirozené naděje, k zoufalství, že přišel o to nejcennější, o spásu. Uvědomujeme si to na příkladu Jidáše, když odhalil důsledky své zrady na „nevinné krvi“ a nedokázal nalézt jiné východisko, aby zahnal výčitky svého svědomí, než aby se oběsil. Zoufalství je příšerné. Určitě nejde jen o nepříjemný pocit, ale o něco, co zdrcující zasahuje celou bytost, rozum i vůli člověka.

Poslední cíl podle Jacquese Maritaina

Člověk prostě nemůže žít bez zaměření na svůj poslední cíl. Přestože je toto zaměření přirozené, jeho realizace je čistě přirozeným způsobem nemyslitelná. Věčný život začíná už tady a teď, i když jen nedokonale. Děje se to odpoutáním od sebe a v umírání sobě samému. Je to známá metoda všech velkých osobností, minulých, současných i budoucích světců. Poslední cíl je důležitý nejen z chronologického hlediska jako poslední v pořadí, ale také z hodnotového, neboť přesahuje všechny nynější cíle. Francouzský filozof a teolog Jacques Maritain to vyjádřil takto: „Bůh a blaženost jsou realitami transcendentními, v nichž člověk nachází svou osobní blaženost. Blaženost lidského subjektu spočívá ve vizi božské podstaty. Boha nemilujeme proto, že nás činí šťastnými, ale milujeme ho pro něho samého. Bůh je dostatečným dobrem pro každého člověka. Dokonalé štěstí a budoucí blaženost vyžadují, aby člověk miloval své vlastní štěstí méně než Boha, a pokud miluje vlastní štěstí, má to být pro Boha, který je prvním milovaným. Zde je důvod, proč je třeba Boha milovat nejvíce, tedy nad vše ostatní na světě“ (Helena Hrehová: Morální filozofie Jacquese Maritaina).

Sami si omezujeme svobodu

Lidé bez víry nebo se slabou vírou umí jen těžko pochopit, jak důležité je zřeknout se sebe sama. Do této kategorie lidí počítám i sebe, protože těžko bych dokázal bez zapochybování rozkázat nějakému stromu, aby se posunul byt' jen o metr dál. Moje víra by vždy byla jen jako hořčičné semínko, asi desetkrát

menší než makové zrnko. Pro člověka se slabou vírou je těžké pochopit, jak důležitá je oběť. Je totiž nabitá efektivní konstruktivní silou, ačkoli se to zpočátku nezdá. Všichni toužíme po svobodě a chceme sami rozhodovat o svém osudu a často i o osudu jiných. Domníváme se, že svoboda spočívá v tom, že děláme, co se nám zdá vhodné. Neuvědomujeme si, že největší omezení naší svobody pochází z vlastního lpění na nás samotných. Nosíme v sobě geny dědičného hříchu a nevidíme jasně a správně. Pouze nadpřirozenou láskou nabitý člověk se dokáže díky Kristově milosti odpoutat od sebe, předat svou vůli do Boží vůle a jako Kristus se stát dokonalým v poslušnosti.

Někde zde můžeme hledat vrchol a rozdíl mezi ctnostmi, o které usiloval Aristoteles se svými obdivovateli a následovníky, a mezi ctnostmi, o které se snažili křesťané všech dob. Poslušnost chápána jako totální láska představuje podle Kristova vzoru vrchol všech ctností. Lze se na něj dostat jen ve výstroji pokory – a to je další velká ctnost skrytá antické mentalitě – neboť tyto věci věčný Otec skryl před očima moudrých a zjevil je maličkým.

(podle KN)

Křesťané umírají pro svou víru i dnes

Dvacátý čtvrtý březen, když si připomínáme výročí násilné smrti salvádorského arcibiskupa Oscara Romera, se stal zároveň dnem modliteb a půstu za mučedníky misí.

V roce 2024 přišlo o život při šíření víry 13 pastoračních pracovníků v misích, z toho 8 kněží a 5 laiků. Tato čísla jsou jen špičkou ledovce globálního pronásledování křesťanů, kteří, jak o nich čteme již ve starobylém listu Diognetovi, „milují všechny a všichni je pronásledují“. V zemích, kde náboženství řídí stát, je těžké až hrdinské být křesťanem. Křesťané se často stávají cílem útoků, atentátů a masakrů.

Asi je nezbytné, aby Kristus byl v agónii až do konce světa, dokud nezavládne království spravedlnosti a pokoje.

Jak každý rok informuje Fides, tisková agentura Papežských misijních děl, v posledních letech byla většina pastoračních pracovníků zabita v důsledku pokusů o loupež nebo krádež. Zabití kněží, řeholnice a laici ve svém běžném životě vydávali svědectví tím, že vysluhovali svátosti, pomáhali chudým a lidem na okraji společnosti, starali se o sirotky a drogově závislé, pracovali v rozvojových projektech nebo prostě měli otevřené dveře svého domova pro druhé. Některé zavraždili právě ti, kterým pomáhali.

Vraždy, únosy, blahorečení

Kromě úmrtí byly zaznamenány i mnohé únosy pastoračních pracovníků. Někteří zmizeli beze stopy, jako například tři konžští kněží augustiniáni Nanebevaté Panny Marie, které unesli v Demokratické republice Kongo v říjnu 2012 nebo italský jezuita páter Paolo Dall'Oglio, který byl unesen v roce 2013. Působil v Sýrii a marně na něj čekají jeho nejbližší.

Přehled zajisté není úplný a netýká se pouze misionářů *ad gentes* ve striktním slova smyslu, ale registruje všechny pastorační pracovníky usmrcené násilným způsobem. V této souvislosti se úmyslně používá termín „mučedník“ pouze v jeho etymologickém významu „svědek“ (řec. *martyr* – svědek), aby se vyhnulo připisování neodůvodněných zásluh některému z nich, a to někdy i pro nedostatek zpráv, které se podařilo sesbírat o jejich životě a okolnostech smrti.

Je však otevřeno také několik kauz blahorečení těch, kteří zemřeli při šíření víry.

Jako „mučedníci víry a lásky, svědci naděje“ byli definováni tři umučení misionáři v Peru – dva polští františkáni Michal Tomaszek a Zbigniew Strzalkowski a jeden Ital, diecézní kněz Alessandro Dorda, kteří byli blahorečeni 5. prosince 2015. V roce 1991 je zabili příslušníci teroristické organizace Světlá stezka pro obranu hodnot evangelia a pro práci s chudými.

V Jižní Africe byl 13. září 2015 povýšen na oltář první blahoslavený mučedník, laik Benedikt Daswa, manžel a otec, učitel, vášnivý dobrovolník, katecheta. Jeho velká mravní odvaha a vášeň pro pravdu ho vedly k tomu, aby se postavil proti pověrám a praxi čarodějnictví. Toto odvážné svědectví víry ho stálo mučednickou smrt v roce 1990.

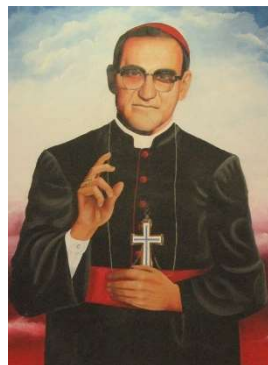
Tichá vzpomínka

V roce 2015 byl 23. května v Salvádoru blahověčen arcibiskup Oscar Arnulfo Romero, protože miloval chudé podle vzoru svého učitele Ježíše z Nazareta.

„Propůjčil jim svůj hlas proroka a zasvětil jim svůj život. Zřekl se pohodlného života, neopustil své stádo a neutekl, jak to dělají nájemníci,“ píše se ve zprávě

k blahověcení Biskupské konference Salvádoru. Arcibiskup Romero stál po osobní konverzi na straně chudých a utlačovaných, protože žili evangelní blahoslavenství jako tvůrci klidu a zastánci spravedlnosti pro lidi, kteří byli svěřeni. Podobně svůj život obětovali

nesčetní biskupové, kněží, řeholníci i laici v dějinách Církve. 24. březen jako Den modliteb a půstu za mučedníky misíí je zastavením se a tichou meditací nad obětmi těch, kteří při hlásání evangelia podstoupili různá pronásledování až po nejvyšší oběť – ztrátu pozemského života. Dávají nám příklad, učí nás a povzbuzují ve víře, a proto si zaslouží naše díky a tichou vzpomínku.

(podle KN)

Máme problém odpouštět

„Nikdy ti to neodpustím!“ Takové hněvivé až zoufalé výroky často vycházejí z úst a ze srdcí zasažených bolestí nespravedlivého útoku od druhých, ať už pomlouvačnými slovy, zákeřnými činy, nebo „osudem“. Co s tím můžeme dělat?

Hněv je přirozená obranná reakce na nespravedlnost skutečnou nebo domnělou.

My často mluvíme o spravedlivém hněvu a rozhořčení. I když je přirozené se rozzlobit, Boží slovo nám říká, že je nespravedlivé v hněvu jednat: „Ani když se rozhněváte, nenechte se strhnout ke hříchu. Slunce ať nezapadá nad vaším hněvem. Nedopustíte, aby vás ovlivnil ďábel.“ (Ef 4,26–27).

Oči zaslepené emocí hněvu jsou nebezpečné, kují pomstu, chtějí vrátit bolest za bolest, oko za oko, zub za zub. Pokud hněv neovládáme v začátku, tak vede k vraždě, ne-li tělesné, tak duchovní určitě. Zabíjím bližního v srdci, nechci ho vidět, nechci s ním mluvit, ignoruji ho, jako by pro mě neexistoval. Někdy se dokážeme možná tvářit klidně, diplomaticky, ale v srdci jsme schopni vraždit. Pohrdáme a odsuzujeme, a pokud nevráždíme navenek, tak jen ze strachu z postihu společenského trestu. Chceme řešit nespravedlnost, ale jak? Další nespravedlností v hněvu? Ježíš považuje náš hněv za zločin: „Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu.“ (Mt 5, 22); a sv. Jan považuje hněv, který přerostl do nenávisti, za vraždu: „Každý, kdo nenávidí svého bratra, je vrah – a víte, že žádný vrah nemá v sobě trvalý a věčný život.“ (1 Jn 3,15).

Jediný, kdo se uměl spravedlivě rozzlobit, byl Ježíš, neboť on jediný uměl objektivně posoudit předmět hněvu - ať už vůči farizeům a zákoníkům nebo kupcům v chrámu - a zachovat přitom spravedlivou míru. Měl perfektní brzdy při hněvu, například u prodavačů holubů (srov. Jn 2,1-22). Jeho hněv byl vždy zachraňující láskou, nikdy ne zabíjením. Jeho slovo mělo moc vyháňet zlé duchy a přinášet uzdravení a život. Chtít ho v tom povrchně napodobovat by mohlo být troufalostí, neboť v nás je předmět hněvu často zamížený subjektivními emocionálními faktory a máme obyčejně v hněvu velmi slabé brzdy. Svätý Jakub nám radí: „Pamatujte si toto, moji milovaní bratři: člověk má být čilý, když něčemu naslouchá, ale váhavý než začne mluvit nebo než se rozzlobí. Když se totiž člověk rozzlobí, nedělá, co je před Bohem spravedlivé.“ (Jk 1,19-20).

Jak chce potom řešit Ježíš problém nespravedlnosti?

Máme se dát fackovat, okrádat, zneužívat? Určitě ne. Spravedlnost je ctnost a máme o ni usilovat. Spravedlnost chce dát každému, co mu patří a co si zaslouží. Pán neruší vězení, soudnictví ani policii. A vyzývá představitele moci k vykonávání spravedlnosti: „Nevyjdeš odtud, dokud nezaplatíš do posledního haléře“ (Mt 5,26). Varuje nás před jejich zásahy a činí z nich podobenství pro věčný soud. On jen nechce, abychom brali spravedlnost do vlastních rukou poznamenaných hněvem. Nechme vykonávat spravedlnost institucím, které ho mají zastupovat, a kdyby i ony selhaly, nechme vykonávání spravedlnosti na Boha. „Nejednávejte si svoje právo sami, moji drazí, ale nechte Boha, aby on spravedlivě potrestal. Stojí totiž v Písmu: 'Mně patří pomsta, já odplatím', praví Pán. Ale spíše naopak: 'Když tvůj nepřítel má hlad, dej mu najíst, když má žízeň,

dej mu napít. Budeš-li to tak dělat, nahrneš mu na hlavu žhavé uhlí.' Nedopusť, aby tě zlo přemohlo, nýbrž přemáhej zlo dobrem.“ (Řím 12,19–21).

Vložit pomstu do Božích rukou znamená věřit, že Bůh zajistí spravedlnost, že

Boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Když Ježíš říká: Nastav druhou tvář (srov. Mt 5, 39), chce řešit náš vnitřní problém hněvu a odpuštění. Jemu jde hlavně o to, jak zlikvidovat hněv v našem srdci a nespravedlnost v druhém srdci.

Ani soudy, ani vězení to nedokážou. To dokáže jen Boží zásah, zázrak odpuštění, zázrak lásky, která je větší než pomsta.

Zvaž, co je víc: Zdánlivě zlikvidovat nepřítel, nebo jej získat za přítele a skutečně zlikvidovat nepřítelství? Ježíši jde o tyto zázraky obrácení srdcí a obrácení nepřátel na přátele. Jemu jde o skutečnou likvidaci příčin zla, které vedou ke hněvu a nenávisti. Jde mu o skutečné vítězství lásky a usmíření, nikoli o dočasné řešení zla, které může vybuchnout znovu. Jen proto říká: „Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce.“ (Mt 5,44-45). Není většího vítězství na světě, než získat opět bratra láskou, dobrotou a odpuštěním.

Smiř se se svým bratrem

Devastační sílu hněvu vidíme na zástupu rozhněvaných a rozvedených manželů, rozbitých rodinných vztahů, na tvářích a rtech ztvrdlých celoživotními hněvy, dokonce i v hodině smrti. To je triumf zloby, uraženého ega. Jen velcí lidé dokážou odpouštět. Duchovně malý člověk není schopen odpustit, je uzavřen ve svém malém egu plném zlosti a žluči. Hněv škodí vždy více nám samým než druhým. „Vysouší kosti,“ říká Písmo svaté (Př 17, 22), obírá o klid a štěstí.

Odpustit znamená vložit svůj život do Ježíšových rukou. Je to věc víry a milosti. „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi“ (Mt 11, 28) – volá Ježíš ty, kteří jsou raněni a zatíženi břemenem nelásky. S Ježíšem a ve spojení s jeho Srdcem se přestává trpět a můžeme se pozvednout nad nespravedlnost, jít dále životem osvobození od zloby, posílení jeho láskou. Svět je plný provokatérů, kteří chtějí ublížit, ukrást klid a lásku. Ty nevracej, nevíšmej si toho. Zlo odrážej klidem, rány snášej jako Ježíš údery bičem. Braň se s klidem

a moudrostí jako on: „Proč mě biješ?“ (Jan 18,23). Když to jinak nejde, zůstaň

zticha, nemá smysl se hádat. Ježíš tiše nesl svůj kříž. Pokud to jde, odejdi, pokud ne, svít' pokojem a láskou a modli se za nepřítele.

Mnozí manželé i jiní svědčí, že modlitba za nepřítele nebo partnera dělá zázraky. Někdy i modlitba k andělům strážným – svěřit jim problém. Bůh vládne nad lidskými srdci někdy

velmi překvapivě. Záleží jen, jestli mu umožním jednat. Pokud chci sám všechno vyřešit, budu sbírat ovoce trpkosti a hněvu.

Proto Ježíš vyzývá, abys neváhal s odpuštěním. Kolikrát? Ježíš řekne: „Sedmdesát sedmkrát“ (Mt 18,22); vždy, když druhý projevít lítost. „Jdi se nejprve smířit se svým bratrem“ (Mt 5,24), neodkládej řešení, neboť s časem hněv roste jako rakovina, rozhoří se jako oheň, a srdce přitom chladnou, proměňují se velmi rychle z přátelských na nepřátelské. Neřešený hněv umí nadělat škody ve vztazích, někdy až nenapravitelné.

Jdi a smíř se znamená i hledej cestu ke klidnému a smysluplnému dialogu. Najdi způsob řeči, kde zvítězí pravda v lásce. Ježíš radí – nejlépe mezi čtyřma očima, osobně (srov. Mt 18,15). Má-li bližní vůči tobě averzi a není naděje na úspěšný osobní dialog, hledej prostředníka, smírce, který může pomoci vyslechnout se navzájem, pochopit se a smířit se.

Potom přijď' a oběťuj svůj dar

Odpuštění, smíření a nápravu nespravedlnosti Pán Ježíš klade jako podmínky každé modlitby a každého daru nebo oběti přinášené Bohu, zejména účasti na mši svaté.

Proto slovíčka „odpusť“, „mrzí mě“, „opravím to“ potřebují mít místo ve vztazích a v rodině každý den. Zvláště před mší svatou a před přistoupením ke svátosti smíření: „A kdykoli se postavíte k modlitbě, odpouštějte, máte-li co proti komu, aby i vám odpustil váš nebeský Otec vaše poklesky.“ (Mk 11, 25 – 26).

Kde není ochota odpouštět, tam končí vztah, manželství a rodina. Nikdo není dokonalý, všichni máme a děláme chyby. Proto láska nejprve dobře poslouchá, aby pochopila pohled a pozici druhého, aby nepotírala druhého, ale doplňovala,

co chybí, aby vytvořila jednotu v různosti, jedno srdce a jednu duši. Neodpuštění, tvrdá hlava, urážlivost a přecitlivělost na své „já“ rozbíjí vztahy a není možné pokračovat dál. Někdy neumíme udělat čáru za tím, co bylo, a dát naději na nový začátek. Vracíme se ke starým hříchům a chybám, ačkoli se partner tolikrát omluvil, chceme ho mít podle vlastní představy. Nebo se zlobíme na to, za co druhý často nemůže, neumíme ho přijmout takového, jaký je, s jeho povahou a danostmi. Někdy je větší problém v tom, kdo se zlobí, než s chybami druhého, na které se zlobí. Proto má být láska trpělivá, snášenlivá a přijímat bližního ne proto, že už je dokonalý, ale proto, že se jím snaží být.

Pokud některé problémy nedokážeme vyřešit, pojďme dál za láskou, budujme svůj nový život s Bohem, nežijme jako ptáče bez křídel ve zlobě a zatrpklosti. Bůh má pro nás nové milosti a plány. Neřešme stále chyby a křivdy toho druhého, ale poslouvejme Pánovu výzvu: „Pojď za mnou!“ (Jan 21,19).

Odpouštění znamená vymazat z paměti srdce

Mnozí řeknou, že pokud odpouštění znamená zapomenout, tak oni to nedokážou. A mají pravdu, neboť se nedá zapomenout na to, co se událo. Je však třeba rozlišovat mezi pamětí rozumu a pamětí srdce. Paměť rozumu se nedá vymazat, a proto Ježíš neříká, že si máš vybělit paměť, ale říká, že máš odpustit ze srdce. Je to jiný druh zapomínání: Zapomenout srdcem. Někteří k tomu řeknou: „Rozumem to chápu, jen srdcem ne.“ Odpustit znamená přesný opak: Rozumem to těžko chápu, ale srdce mám klidné. Rozum si pamatuje, ale v srdci mám klid, neboť pamatuji na Boží lásku, na vlastní chyby a hříchy, pamatuji na zkušenost pokoje a radosti z odpuštění a neustále děkuji Bohu za tuto zkušenost a rád o ní svědčím před těmi, kterým tato zkušenost chybí.

Pohledme na mučedníky – čím více jim ubližovali, mučili je, tím více se oni za své katy modlili. Čím větší byla zloba mučitelů, tím větší byla láska a soucit mučedníků. Vítězili nad zlobou láskou a toto je i náš úkol.

(podle KN)

Nová náboženská hnutí

V dnešní společnosti se setkáváme se spoustou nových náboženských hnutí. Je dobré získat o nich přehled, abychom věděli, co tvoří základ jejich nauky, a uměli správně poukázat na rozdíly.

Termín nové náboženské hnutí se používá k označení různých novodobých skupin spojených s náboženstvím. Říká se jim „nové“ nejen proto, že se objevily po druhé světové válce, ale i proto, že se prezentují jako alternativa k institucionálnímu náboženství. Nazývají se „náboženské“ proto, že prohlašují o sobě, že nabízejí náboženský pohled na svět, transcendentální poznání, duchovní osvícení, seberealizaci nebo odpovědi na základní otázky o životě.

Odmítají Církev

V první řadě jde o hnutí, která odmítají Církev, ale mají souvislost s křesťanstvím. Vyznávají heslo „Kristus ano, Církev ne“. Jsou to hnutí, která pocházejí z protestantské reformy, mají křesťanské kořeny, avšak církevně jsou rozdílné. Například různá evangelikální hnutí. Některá mají kromě učení o Církvi odlišnou i teologii. Například to jsou svědci Jehovovi či mormoni.

Dále známe hnutí, která odmítají jedinečnou roli Ježíše Krista, tedy vyznávají heslo „Bůh ano, Kristus ne“. Ten, kdo odmítá Krista, se většinou obrací na východní, exotická náboženství a tam si vybere to, co se mu líbí. Dominují zde hnutí na bázi hinduismu, buddhismu či šintoismu.

Odmítají Boha a náboženství

Některá hnutí se řídí heslem „náboženství ano, Bůh ne“. Odstranili jakoukoli zmínku o Církvi, o Ježíši Kristu, jakož i zmínku o Bohu, který je transcendentní. Tato hnutí jsou zaměřena především na člověka a na jeho schopnost rozvíjet se. Z mnoha můžeme zmínit zejména scientologii, existují však mnohé další.

Hnutí, která odmítají i náboženství, vyznávají heslo „posvátno ano, náboženství ne“. V hnutích tohoto typu nezůstává ani zmínka o náboženství, ale nepřestává se v něm hledat vztah s posvátným. Zde bychom mohli například zařadit New

Age, různá hnutí zabývající se magií, jakož i množství skupin, které upřednostňují vyprávění o duchovnosti více než o náboženství.

Charakteristické rysy

Každé hnutí má člověka označovaného za vůdce, který vyžaduje úplnou důvěru a oddanost. Má autoritu nad učením a jeho realizací. Členové mají přijímat jeho výklady pravdy bez zpochybňování.

Hodnoty, které hnutí uznávají, jsou v protikladu s hodnotami převládající kultury. Často se dostávají do role soupeřů společenských institucí. S opozičním charakterem souvisí i elitářství. Dané společenství je jediné, které má pravdu, a proto jeho opuštěním člověk ohrožuje vlastní spásu. Pravda, která se hlásá, je obvykle založena na zjevení, které dostal zakladatel.

Přísná pravidla, zásady a předpisy řídí jak duchovní, tak každodenní život. Například předpis o stylu oblékání, délce vlasů. Velký důraz se klade na subjektivní zkušenost, pocity a emoce. Vědomí, že jsou členové hnutí pronásledováni, je jedním z charakteristických znaků všech nových hnutí. Ti, kteří neprojevují patřičnou oddanost, mají mnoho otázek, neřídí se pravidly nebo se otevřeně bouří, jsou potrestáni. Musí být podrobeny emocionálnímu veřejnému vyznání a pokoření, které někdy zahrnuje i tělesné tresty.

V hnutích je plno tajemství a utajování. Existuje vnitřní (skutečná) a vnější (přitažlivá, ale omezená a zavádějící) pravda. Vytváří se tak propast mezi tím, co vidí lidé navenek, a tím, co vidí pouze zasvěcenci.

Silná opozice vůči duchovenstvu pramení z potřeby zakladatelů hnutí ospravedlnit odtržení od převládajícího pravověrného učení, které potvrzují kněží.

Výzva pro Církev

Odchod lidí do světa sekt a nových náboženských hnutí se jeví jako určitý druh protestu, nespokojenosti s daným stavem věcí, zklamání z panujících poměrů.

Proto i Katolická církev u nás musí věnovat pozornost úspěchům těchto skupin, neboť oběti hnutí pocházejí i z našich řad. Církev se však nemůže dívat na osoby patřící do těchto hnutí jako na nepřátele, na které je třeba zaútočit a zničit je.

Musí na ně pohlížet jako na osoby, za které zemřel Kristus a které se nyní nacházejí v omylu a které z tohoto omylu může vyvést žitá Kristova láska. Zastavit odliv lidí z Církve do hnutí můžeme jen tehdy, budeme-li autenticky žít svou víru a hledat nové způsoby evangelizace.

(podle KN)

Svátostné a přirozeně platné manželství není totéž

Často se stává, že vnímání a interpretace uzavírání smíšených manželství ze strany věřících je různorodá. Je však třeba být důsledný při rozlišování podstatných náležitostí a znaků svátostného manželství.

Uznává Římskokatolická církev křty evangelíků? Pokud ano, proč potom když evangelík uzavře civilní sňatek s nepokřtěnou, tak se jeho manželství považuje za přirozeně platné? Vždyť v církevním právu se za přirozeně platné považuje manželství mezi dvěma nepokřtěnými a evangelík přece pokřtěný je.

Zuzana

Pokud chceme důkladně vysvětlit celý problém, je třeba si uvědomit, že na tomto místě se nacházejí vlastně tři otázky. Jejich postupné zodpovězení má své opodstatnění.

Křest evangelíků Katolická církev uznává od doby Druhého vatikánského koncilu (1962-1965). O tomto tématu není třeba psát podrobnosti, neboť je to v zásadě vyjasněný problém. Pokud tedy není v některé evangelické komunitě zjištěn principálně odlišný způsob křtu, Katolická církev nemá důvod jejich křest považovat za neplatný. Druhá skutečnost se týká svátostného a přirozeně platného manželství. Je pravda, že civilní sňatek evangelíka s nepokřtěnou osobou se považuje za přirozeně platné manželství.

Ale vysvětlení čtenářky, co je „přirozeně platné manželství“, správné není. Neboť jen platné „manželství mezi pokřtěnými je svátostným manželstvím“ (lat. *ratum*). Není svátostným manželstvím manželství žádného křesťana s nepokřtěnou osobou. To znamená, že i manželství katolíka (pravoslavného, evangelíka atd.) platně uzavřené s nepokřtěnou osobou je vždy jen „přirozeně platné“ (lat. *validum*), ale není svátostné. Z důvodu, že svátost je pro obě strany, ne jen pro jednu z nich! Pokud je pouze jedna strana pokřtěna a druhá není, nemůže toto manželství být svátostné jen pro jednu stranu a pro druhou ne. Je nebo není svátostné zásadně pro obě strany.

A nakonec je třeba porozumět katolické „kanonické formě/způsobu“ uzavírání manželství. Proto se žádá dodat, že katolíky váže takzvaná kanonická forma uzavírání manželství (před pověřeným služebníkem Katolické církve a dvěma svědky - kán. 110). Tedy uzavírá-li katolík pouze civilní manželství nebo manželství jinak než takzvanou kanonickou formou, neuzavře ani jen „přirozeně platné manželství“. Pokřtěný nekatolík (evangelík, reformovaný, pravoslavný a jiný) není vázán uzavírat manželství katolickou kanonickou formou, ale stačí, aby ho uzavřel nějakou veřejnou formou, například občanským sňatkem. A uzavře – podle nauky Katolické církve - platné manželství „svátostné“ (pokud se sezdá například s pokřtěnou evangeličkou) nebo „přirozeně platné manželství“, pokud se sezdá s nepokřtěnou. Toto je interpretace Katolické církve, ne Evangelické. Evangelíci totiž nepovažují manželství za svátost. Pokud pochopíme tato fakta, objasní nám to předkládanou komplikovanost celého problému.

(podle KN)

Všeobecná Katolická církev zahrnuje několik ritů

Na vývoj liturgie v jednotlivých částech světa měly vliv kulturní a společenské podmínky, podstata slavení mše svaté však zůstala zachována. Počet křesťanských společenství spojených s Římem je 23, každé z nich zachovává některý z pěti liturgických ritů.

Vážená redakce,

při volbě papeže Františka se tehdy na konkláve zúčastnili římskokatoličtí a řeckokatoličtí kardinálové, jakož i kardinálové maronitského, koptského, malankarského a malabarského obřadu. Kromě nich jsem slyšel i o křesťanech etiopského, arménského a chaldejského obřadu. Mohl byste objasnit, jak tyto církve vznikly a kde se nacházejí?

Petr

Milý Petře,

v dějinách Církve pozorujeme rozmanitý vývoj liturgie podle jednotlivých geografických oblastí. Koncem 3. století se na východě Římské říše (v Asii a severovýchodní Africe) začaly formovat základní liturgické větve: antiochijská a alexandrijská. Jejich název je odvozen od jmen významných měst: Antiochie v Sýrii (Asie) a Alexandrie v Egyptě (Afrika). Z těchto větví se vyvinuly východní liturgické rity (obřady). V Antiochii a Alexandrii existovaly silné křesťanské komunity a jejich liturgické slavení charakterizovaly specifické prvky, které vyplývaly z kulturních a ze společenských podmínek tamních křesťanů. Přirozeně, podstata eucharistického slavení byla zachována. Zakládala se na Ježíšových slovech při Poslední večeři: „To číňte na mou památku“ (1 Kor 11,24).

Po Milánském ediktu v roce 313 - křesťané v obrovské Římské říši nabyli svobody. Křesťanství se začalo rychle šířit. Na východě říše na významných místech vznikaly samostatné liturgické rity, které vycházely z antiochijské nebo alexandrijské tradice. V průběhu 5. a 6. století se završila strukturalizace těchto

liturgických ritů. Některé komunity však neuznaly ustanovení všeobecných koncilů, a tak došlo i k narušení jednoty těchto komunit s Římem. Později se zase některé části komunit spojily s Římem a uznaly magisteriální a jurisdikční autoritu římského biskupa. To způsobilo, že vedle sebe existovaly ortodoxní komunity odloučené od Říma a společenství, která se navrátila do Katolické církve. Počet komunit spojených s Římem je 23, každá z nich je odvozena z některého z pěti historických liturgických ritů: antiochijského, alexandrijského, chaldejského, byzantského a arménského. Východní katolické církve si ponechaly původní liturgické obřady s jejich specifiky.

Základní údaje o církevních společenstvích, které jsou součástí Katolické církve:

- ☞ **Maronitská církev** – založil ji sv. Maron ve 4. století. Má přibližně tři miliony věřících žijících v Libanonu a zemích Blízkého východu.
- ☞ **Koptská církev** - má přibližně 210 tisíc věřících, kteří žijí na území Egypta a Súdánu. Sídlem patriarchy je Káhira.
- ☞ **Etiopská církev** - nachází se v severovýchodní Africe, na území dnešní Etiopie a Eritreje. Má kolem 208 tisíc věřících. Patriarcha sídlí v Addis Abebě.
- ☞ **Arménská katolická církev** - patří do ní 540 tisíc věřících, kteří žijí v Arménii, Libanonu, Iráku, Íránu, Turecku a jinde. Patriarcha sídlí v Libanonu.
- ☞ **Chaldejská církev** má kolem milionu věřících žijících zejména v Iráku a Íránu (250 tisíc), jakož i v Sýrii, Egyptě a Turecku. Sídlo patriarchy je v současnosti v Bagdádu.
- ☞ **Syrsko-malabarská církev** (3,6 milionu věřících) se nachází v jihozápadní části Indie ve státě Kerala u Malabarského pobřeží.
- ☞ **Syrsko-malankarská církev** existuje v Indii ve státě Kerala a má 13 diecézí se 410 tisíci věřícími.

I když jsou tato církevní společenství poměrně malá, přece jen představují nesmírné duchovní a liturgické dědictví. Věřící tam žijí v těžkých podmínkách. Přesto horlivě projevují svou víru, což by mělo být pro nás všechny povzbuzením a zároveň výzvou k modlitbě za ně.

(podle KN)

Jak pokazit dítě deseti tahy

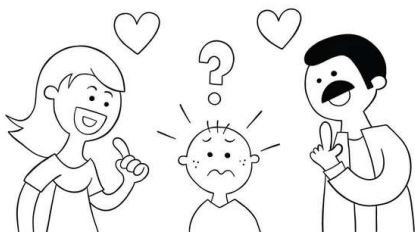

Dosti bylo moudrých rad, jak z dítěte vychovat úžasného člověka. Přijměte nyní rady, jak dítě pokazit. Inspiraci bereme ze stejnojmenné knihy Antonia Mazziho.

Pokud je chcete vychovat špatně, dělejte toto:

Deset příkázání falešného rodiče

1. „Ctnost znamená postupovat stále malými krůčky. Velmi lehce totiž skončís v příkopě.“
2. „Výborné je nepřítelem dobrého. Už pouze dělat dobře dobro je omnoho náročnější, než dělat dobře zlo.“
3. „Dobro nedělá hluk, vzpomeň si na padající strom a rostoucí trávu.“
4. „Člověk je stvořen pro sobotu. Kdyby bylo v jednom týdnu sedm sobot, život byl jednodušší.“
5. „Lepší je vejce dnes než slepice zítra. Nebo spíš pozitivní (vždyť čas letí).“
6. „Pozor na shnité jablko! Stačí, aby bylo pouze trošku nahnité a nakazí všechna ostatní.“
7. „Sny nech babiččiným pohádkám. Musíme být konkrétní a nohama stát na zemi.“
8. „Nikdo ještě nezemřel na jednu trávu, na jedno pivo, na dvě pilulky a na přechod na červenou.“
9. „Lepší je prožít sto dnů jako ovce než jeden den jako lev.“
10. „Sloužit dvěma pánům asi není podle evanjelia, ale v podstatě, co je na tom zlé zapálit svíčku archandělu Gabrielovi a nedopalek čertovi?“

Dopis rodičům

Drazí rodiče, nabízdu vám malý návod k použití.

Vychovávejte své děti tak, aby nebyly závislé na lécích. Zdraví, to je něco jiného. Vyprázdněte domácí lékárníčky, plné zbytečných pilulek. Vyhod'te je skoro všechny! Je to rada méně hloupá a divná, než si dovedete představit!

Zvláště se zajímejte o to, kam chodí vaše dospívající děti. Na jejich partě závisí téměř všechny volby jejich hodnot a neřestí.

Všímejte si zejména tři typů dospívajících: tyranů, vůdců stáda a chameleonů.

Co nejdříve je zapojte do sportovních, hudebních, dobrovolnických a dobrodružných aktivit. Prožívejte je dokonce spolu s nimi. Rizika, pozitivní úlety, podnětné výjimky ze stereotypu mají vydatný preventivní účinek.

Nikdy jim nedávejte všechno a hned. Běda, pokud si spletete priority. Vyhněte se každé krajnosti. Když přijdou potíže, nikdy je neřešte místo vašich dětí. Buďte po jejich boku a dávejte jim najevo, že jste u nich. To naprosto postačí.

Umožňte jim, aby se setkali se silnými, prorockými, významnými osobnostmi, je jich opravdu dost. Dovolte jim používat větu: „Ty jsi super!“ Toto zvolání jim pomůže nechat se okouzlit. Právě zde vzniká pubertální hledání životních vzorů.

Poslouchejte, mluvejte, odpouštějte. Učte se rozumět novému slovníku vašich dětí. Když byly malé, vy jste je učili váš slovník. Nyní se staňte jejich žáky. Štěňátkům, která vyjí na měsíc a ukazují své zuby, chybí „táta“, se kterým by si mohla hrát.

Rychle přichystejme místa a prostory pro zábavu. Bavit se je povinností všech, zejména mladých. Štěstí je velkou neznámou našich dnů.

Jak zjistíte, že vaše děti padly do pasti? Všímejte si, jestli nemají strach ze života, deprese, výkyvy nálady, zda nejsou zasněné a osamocené.

A pak udělejme vše možné, aby se boj proti extázi nestal novou kampaní.

Kdy s tím konečně přestaneme?

Děláme kampaň proti výrobě bomb a min.

Děláme kampaň proti hladu ve světě.

Děláme kampaň proti kokainu.

Děláme kampaň proti pedofilii.

Děláme kampaň proti prostituci.

Děláme kampaň proti analfabetismu.

Děláme kampaň proti mafii.

Děláme kampaň proti válce.

Děláme kampaň proti lovu.

... a přesto se nic nezmění.

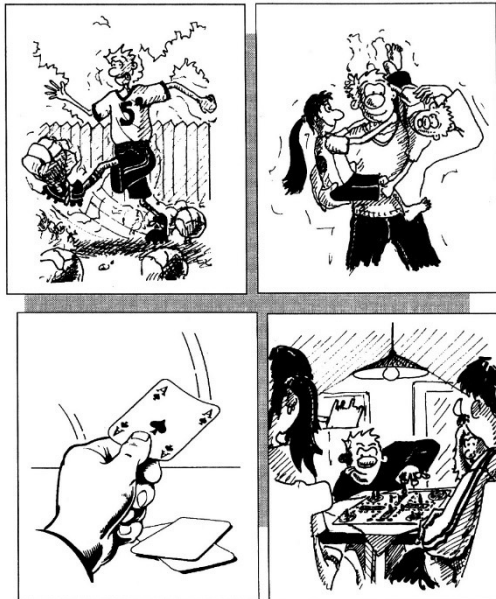
Co kdybychom proměnili kampaně na každodenní život?

Zní to už jako ošoupaná a zastaralá věta. Není to pravda, jde jen o výzvu, která neletí. Kdyby Kristus založil svou kampaň evangelia a blahoslavenství na pochodu Palestinou, kde bychom byli! On se však vtělil a dal význam a smysl především maličkostem.

Opět objevte například večeři. Nejvyšší úkon naší víry se odehrává u eucharistického stolu. Pokud je pravda, že domácnost je malou církví, udělejte všechno proto, aby se vaše večeře staly příležitostí k užitečnému, intenzivnímu a radostnému dialogu se všemi členy rodiny. Zapomeňte na práci a na vaše otravné pracovní záležitosti. Vyhněte se obvyklému a zbytečnému brblání. Podělte se o své radosti, bolesti, obavy, naděje. Pravdu a život objevíme snadněji, když se budeme dělit o chléb, než když budeme diskutovat o systémech vesmíru.

Kvůli tomu se Kristus chtěl proměnit na kus chleba a i letos se narodil, aby svým světlem obnovil naši naději.

A toto víte?

„Ani největší cestovatel neudělá delší cestu než ten, kdo vstoupí do hloubky vlastního srdce. To je ale tajemná země! Hra způsobí, že ožije!“

(J. Sule)

3. Padáááááám – Fenomén hry

Francouzský král Jindřich IV. vzal na záda svého synka a tak s ním běhal po královských komnatách. Dělal mu „koníka“. Vtom je nečekaně překvapil velvyslanec z jiného království. Král se ho zeptal: „Jste otcem?“

„Ano, jsem vaše veličenstvo.“

„Tak můžu pokračovat v běhání.“

* * *

Hry si vážili i jiní klasici:

Herakleitos tvrdil: „Svět je hra.“ Platón: „Svět má tytéž hry.“ Komenský: „Škola hrou.“ Schiller: „Jen hra dokazuje, čím hra je.“ Consul: „Kdyby si národy více hrály, méně by bojovaly.“

Co je tedy hra?

Jednoho dne se na mostě objevil nápis:

Život je boj! Dopoledne s hladem, odpoledne se spánkem.

Druhý den kdosi dopsal:

Život je hra, ve které jsi hlavní hráč.

Hra je svobodná, spontánní činnost člověka. Poskytuje to, co život běžně nedává. Při hře se probouzí uvolnění, vzniká závrať z radosti, stoupá adrenalin. Čas plyne jinak, do světa se dostávají neobvyklé zákonitosti. Hra dává zapomenout na smutek, přináší pocit štěstí... Hra v člověku rozechvěje utajené zamrzlé city. **Vytváří zážitek a jím se člověk vtahuje do jiného světa.** Má různé podoby jako: soutěž, souboj, rituál, zápas, zábava,... Při pohledu z jiného úhlu platí, že vlastně všechno co žijeme, je jakási hra. Vždyť v určitém čase vystupujeme na scénu života, zahrajeme své sólo a odcházíme. **Jakou hru jsme zahráli?** Drama? Horor? Veselohru? Komedii? **Citlivé svědomí každému odpoví, co právě hraje.** Hra patří mezi existencionální rozměry člověka. Tak jako láska, práce, boj, smrt. Hra je cosi andělského. Ale může být také ďábelská. Je taková, jaký je člověk. Hry jsou mocné, mají sílu. **Proto mluvíme o fenoménu hry.**

Jsem to pořád já?

Optimista tvrdí:

„Žijeme v nejlepším možném světě.“

Pesimista se obává:

„Asi je to pravda.“

Tak či tak život je jako řeka. Objeví se jako pramen. Potom se mění v bystřinu, ale čím více se blíží k ústí, tím je hladina klidnější, širší, hlubší... Náš život má počátek (archu), pak se rozehrává - pokračuje volbou dynamismu - vstupuje rozum, vůle,... život se uskutečňuje! Nakonec je dotažen do konce. Tato zákonitost platí i o hře! Hlavní činitel ovlivňující výsledek hry je dobře navozená atmosféra. Hned od úvodu. Lidé možná zapomenou, co jste řekli, co jste udělali... **Ale nezapomenou, jak se u vás cítili.**

Ten, kdo hru spouští a chce pro zúčastněné skutečné dobro, musí si neustále opakovat slova: Co se prožije v té – které hře? Odvádí, nebo přivádí ke Kristu? **Dobrá hra nikdy nesmí být proti lidskosti, proti spásonosnému zážitku Ježíše Krista.** Hra se dá usměřňovat, a tak skrze ni můžeme budovat i ctnost.

Co je ukryté ve hře?

„Pane doktore, pane doktore...“

„Co je, co se děje?“

„Pomozte mi!“

„Samozřejmě. Uklidněte se! Co je vám?“

„Hrál jsem si a právě jsem spolkl ovci.“

„A jak vám je?“

„Zlééé-mééé-éééé...“

Vtipem jsme se připravili nahlédnout do hloubky hopsání zvaného hra:

- ▶ Ve hře je ukrytá radost ze života. Člověk při ní pookřeje, obnovuje síly, aktivně odpočívá. A kolikrát zavýskne: To se mi ještě nestalo!
- ▶ Hrou se uvolňuje přebytečná energie, léčí se mnohé duševní potíže.
- ▶ Dobrá hra očisťuje, probouzí silné emoce. Oživuje, co zemřelo. Je naší učitelkou. Pomáhá zvládnout nové situace: Bolelo to, ale jdu ještě jednou!
- ▶ Procvičuje instinkty člověka, připravuje na život: Co je doma, to se počítá!
- ▶ Řeší vnitřní konflikty. Hrou se obnovují vztahy mezi lidmi, v rodině, městě. Jaké uvolnění přijde po větě: Neberme všechno až tak vážně, že?
- ▶ Hra a smích jsou propojeny. A hned navazují na lásku. To jsou dobří kámoši.
- ▶ Hrou se měníme na vzor! A představte si: Hrou si měníme vzezření!
- ▶ Hra sblíží lidi. Vzbuzuje důvěru. Je klíčem k otevření srdce.

Štěstí člověka

„Pokud hledáš štěstí, a honíš ho zběsile, možná jsi v situaci staré babičky, která hledá brýle. Po čase zjistíš, že jsou na tvém nose. Štěstí má adresu: Tady a teď.“

/J. Consul/

Mnoho lidí je nešťastných proto, že se bojí, že budou nešťastní. Je někdy dobré zapomenout na své smutné já, přeorientovat své myšlenky a vyjít očisťený. Uznávám, je to někdy obtížné. **Po dobré hře však vychází moje „já“ posílené.** Svou mysl mám správně filtrovat a interpretovat každodenní zážitky. Ale jen jedním darem se dá dát všechno úplně do pořádku – je to svátost. **Svátost smíření.** Po jejím přijetí není důvodu ke smutku!

Obrovským omylem současné doby je názor, že peníze a majetek učiní člověka šťastným. Člověk však není trvale šťastný, když má mnoho majetku. **Štěstí**

vzniká z přesvědčení, z pocitu, že člověk miluje a je milován. Jelikož hra otevírá srdce, láska se vedle ní dostane do jeho nejtajnějších zákoutí. Steče do srdce! Nastává změna života člověka, plánování budoucnosti, rozvoj osobnosti. **Opravdu je třeba žít a nejen být.**

Odkaz dávných dob

Řecký filosof Sokrates byl dobrým sochařem. Ale po pozorování života, toho, co má v něm smysl, si řekl: „Je hloupé, že člověk ztrácí tolik času, aby dal kameni lidskou podobu, zatímco většina lidí zůstává pouze kusy kamene.“ A začal se věnovat výchově lidí.

V mnoha hrách ožívají činnosti předků, předávají se důležité informace. Rekapituluje se vývoj lidstva. **Je to naše prapaměť.** V ní je záblesk věčnosti. Za krátký čas se pochopí velmi mnoho. **Historický proces je následující:**

- ❖ Odehrál se příběh, ze kterého se vytváří mýtus. Všichni přítomní otevírají ústa.
- ❖ Z mýtu vzniká rituál – hra na zpřítomnění něčeho. Ten si pomáhá symboly!
- ❖ Symboly nám pomáhají spolu prožívat věci. Symboly však musí být živé.
- ❖ Iniciace je uvedení do hry, události, rituálu, mýtu. A je tu ještě výkřik!
- ❖ Metafora – jedním výrazem nám řekne o věci velmi mnoho. Mistři to umí!

AKCE! BUĎ FIT!

„Dědečku, už jste si koupili strojek do uší?“

„Ano.“

„A kolik stál?“

„Tři čtvrtě na sedm.“

Dobrá rada zní: Procvič si to, co budeš jistě potřebovat při každé hře i výpravě. Jsou to smysly. Skrze tyto vstupní „brány“ se usazuje život do duše. Na nich závisí kvalita zážitku. **Doplň následující „abecedu“ starostí o sebe:**

TĚLO

Je třeba pečovat o zdraví těla. Důvod? Aby ochotně sloužilo, vydrželo dobrodružnou výpravu a jiné nároky,... Aby to s námi nesešlo někde do jámy. Opakuj vážný výrok: Tělo má sloužit a ne rozkazovat.

UŠI

Člověku prospěje ticho. V tichu zjistí, jaké myšlenky se v něm prohánějí, jaké city jím hýbou. V tichu se dá nejlépe setkat s Bohem. Zvuk, hudba mají sjednocovat, a ne rozbíjet. Decibely umí ublížit!!!

OČI

Jsou okna do duše. Vidí obrazy, které probouzejí emoce. Pokud jsou dobré, mohou přinést správný model chování. Jsou-li špatné, zlo žije a silně působí v člověku. Barvy ovlivňují náladu. Co do vás vstupuje skrze oči?

HMAT

Znáte to? V kostech cítíte sílu, očima hltáte dálky a toužíte se rozběhnout po rozkvetlé louce. Máte radost z pohybu. Je vám fajn,... Opravdu, — co tak procítit chlad, odpočinek, pohyb? Je dobré prožít prostředí, realitu.

VŮNĚ

Na každé výpravě se člověk ocitá v říši vůní. Jak krásně to kolem nás voní... Různé pachy nás upozorňují také na to, jak přežít v divočině.

CHUŤ

Chuťové kanálky se vždy hodí. To je vynález! Bůh nás jimi obdařil, abychom mohli alespoň částečně vniknout do podstaty věcí. Mámy to vědí!

Staré bludy s novými nálepkami

Podívejme se společně s biskupem Sheenem na bludy, které přetrvávají z minulosti, i když se snaží vypadat moderně.

AGNOSTICISMUS

Agnosticismus je zlo, když tvrdí nejen to, že individuální mysl nic neví, ale také to, že žádná jiná mysl nic neví. V tomto smyslu je zbabělý, protože utíká před problémy

života. Pouze asi deset procent lidí myslí samo za sebe. Za větší procento zbytku myslí sloupkaři a pisatelé titulků. Ti, kteří zbývají, jsou agnostici, kteří si myslí, že agnosticismus je odpovědí na hádanku života. Agnosticismus není odpověď. Není to ani otázka.

V jistém smyslu je však agnosticismus žádoucí. Zdravý agnosticismus je totiž podmínkou nárůstu poznání. Člověk může být agnostikem jedním ze dvou způsobů: buď pochybuje o hodnotě věcí, které jsou důstojně pod ním, nebo pochybuje o hodnotě věcí, které jsou důstojně nad ním. Moderní agnosticismus pochybuje o věcech nad člověkem, a proto končí zoufalstvím; křesťanský agnosticismus pochybuje o hodnotě věcí pod člověkem, a proto končí nadějí.

Tato tvrzení mají univerzální platnost. Vesmír lze přirovnat k chrámu, který se skládá z předsíně, svatyně a svatyně svatých. Josef Flavius ve svých „Starožitnostech“ říká, že podle židovského přesvědčení byl jeruzalémský chrám se svými třemi odděleními vytvořen podle plánu, podle něhož Bůh postavil vesmír, který měl také svou předsíň, svatyni a svatyni svatých.

Předsíň stvoření neboli hmotný svět je svět slunce, měsíce, hvězd, rostlin, zvířat a lidí – jedním slovem svět hmotných věcí. Svatyně stvoření je svět příčin, vědy, filozofie a přirozeného práva. Svatyně svatých je svět tajemství a zjevení, jako je Trojice a Vtělení. Tentýž klíč, který odemyká předsíň stvoření, neodemyká svatyni stvoření, ani svět příčin neotevívá svatyni svatých. Od chrámu jsou tři klíče. Prvním klíčem, který odemyká svět hmoty, je pět smyslů, jimiž ochutnáváme, vidíme, dotýkáme se, čicháme a slyšíme hmotný svět, a tak s ním vstupujeme do společenství. Druhým klíčem, který odemyká svět příčin, účelů, je klíč rozumu, který nám umožňuje proniknout do vnitřního smyslu a účelu věcí. A konečně klíčem, který odemyká svatyni svatých, je jemný klíč víry.

Ačkoli jsou pro tento chrám klíče tři, nesmíme si myslet, že jedna jeho část stojí proti druhé. Ve skutečnosti přecházíme z předsíně stvoření do svatyně a ze svatyně do Nejsvětější svatyně přesně stejným druhem mentálního postoje, a tím je postoj agnosticismu. Můžeme pochybovat o jedné ze dvou věcí, jak bylo řečeno výše: buď o hodnotě věcí, které jsou nad člověkem, nebo o hodnotě věcí, které jsou pod člověkem. Moderní skepticizmus pochybuje o hodnotě věcí, které jsou nad člověkem, jako je Milost, Kristovo božství, Trojice a zdokonalení člověka Božím darem. Pochybovat o těchto věcech však znamená klást překážku pokroku a zábranu vzestupu. Tento druh agnosticismu nebo dokonce skepticizmu je ve skutečnosti druhem skepse. Jiný druh pochybností, který pochybuje o hodnotě věcí, které jsou dole – to znamená o moci člověka zachránit se, o možnosti tohoto světa poskytnout

úplné štěstí, o schopnosti vědy plně uspokojit lidské srdce –, nutí člověka hledět výš než na tento svět a otevírá mu cestu k dalšímu pokroku a zdokonalení. Abych se vrátil k věci, říkám, že onen proces, kterým přecházíme z předsíně do svatyně a ze svatyně do velesvatyně, je onen poslední druh pochybností či agnosticismu.

V tomto vesmíru pak existují tři zdroje vidění, každý z nich je jiného druhu, a přesto je každý dokonalostí toho druhého – oko, rozum a víra. Jeden odemyká předsíň stvoření neboli hmotný vesmír; druhý odemyká svatyni stvoření neboli svět příčin a konečností v přirozeném řádu; třetí odemyká Svatyni svatých neboli svět Vtělení a Milosti. Všimněte si nyní, jak každý z nich dosahuje své dokonalosti, totiž zdravým agnosticismem – aktem pokory neboli pochybností. Jinými slovy, výstup z předsíně do svatyně, ze svatyně do Nejsvětější svatyně se uskutečňuje díky pochybnosti. Především si všimněme, že oko nikdy neustále nehledí na hmotný vesmír. Ne vždy se těší jasnému pohledu na sluneční světlo, a to ani tehdy, když slunce svítí. Každou chvíli musí upadnout do dočasné tmy; každou chvíli musí mít pochybnosti o svém vidění; každou chvíli musí být skeptické – a jeho skepse je mrknutím oka. Po mrknutí se otevře a vidí lépe; proto se nám světlo vždy zdá dvojnásob silné, když vyjdeme z jeskyně.

I rozum se musí řídit stejným zákonem pod trestem, že nikdy nedojde k jasnému vidění a pochopení věcí. Ve chvílích intenzivního intelektuálního soustředění někdy zavíráme oči, zavíráme dveře smyslového poznání, abychom se mohli co nejjasněji zahřát ve světle rozumu. Jako oko zavírá denní světlo, aby se z něj v příštím okamžiku lépe radovalo, tak rozum zavírá světlo pouhého experimentálního smyslového poznání, aby se mohl jasněji radovat ze světla rozumu. Pochybnost o konečnosti hmotného vidění vesmíru je mrknutím rozumu, jeho chvilkovým odumřením nižšímu životu jako předehrou k bohatství života vyššího. Světlo intelektu nikdy nezáří tak jasně jako v okamžiku, kdy mrkne na svět smyslů, ale tato pochybnost nezničí nižší druh vidění, neboť když jsme vyřešili svůj intelektuální problém ve svatyni mysli, můžeme znovu otevřít dveře smyslů a z nějakého velmi záhadného důvodu vidí oko věci jinak –, „v novém světle,“ jak často říkáme.

To, co platí o oku a mysli, platí i o víře nebo o velkém světě Vtělení, který pokračuje postupnou filiací. Jak můžeme dospět k tomuto plnohodnotnému vidění víry? Nijak jinak než tím, že budeme následovat to, co se zdá být nejpřirozenější věcí na světě – tento klidný akt mrknutí na rozum, stažení jeho žaluzií na krátký okamžik; jinými slovy, pochybovat o tom, že rozum může poznat a zná všechny poznatelné věci.

Tento druh pomrkávání je ze všech nejtěžší; už jen vyhlídka na to, že ho uděláme, v nás vyvolává strach, že ztratíme rozum nebo intelektuálně oslepeme, ale je to strach neopodstatněný. Oko neosleplo proto, že mrklo na denní světlo, ani intelekt neoslepne proto, že mrkne na vědu nebo rozum. Co se stane, bude zlepšení jasnosti intelektuálního vidění, rozšíření jeho pole a dosahu, víra bude pro rozum tím, čím je dalekohled pro oko. Právě v onom prvním strašlivém okamžiku pochybností o rozumu, v onom prostém přiznání zdravého skepticizmu: „Pomoz mé nevěře,“ posílá Bůh své dary víry a milosti. Nikdy tento pohled na poznání nežádá, aby si člověk vyloupil oči nebo zhasl světlo svého rozumu. Žádá ho, aby používal svůj rozum, aby používal především ten, aby ho tvrdě používal ke zkoumání Božích tvrzení, ale aby nevěřil, že rozum může dát odpověď na všechny životní hádanky. Po studiu následuje mrknutí, pak pochybnost o konečnosti rozumu, pak podezření, že existuje vyšší světlo, a pak, za pomoci milosti, výstup k Víře. Jednou na těchto výšinách pak otevřít oči, vyvolat rozum, ověřit, pochopit a aplikovat tato tajemství víry na svět rozumu a smyslu. A tak se postupně otevřou nové obzory pravdy a to, co bylo dříve dokonce přirozeným tajemstvím, bude nyní zářit novým leskem. Takto je víra někdy vykládána rozumem a rozum drží ruce víry, dokud nepřijde ono poslední velké dočasné mrknutí ve spánku smrti, kdy znovu otevřeme oči pro odhalený pohled na Pravdu, která je Bohem, Světlem, které je tak jasné, že nebeský Jeruzalém nepotřebuje slunce, neboť slunce je světlem jeho tváře.

Tím se vracíme k výchozímu bodu. Učená šlechta našeho moderního světa je nepoučitelná, protože nikdy nepochybuje. Snaží se vše objasnit, a proto činí vše záhadným. Zapomínají, že i příroda má svá tajemství; že v tomto našem velkém vesmíru existuje něco, co je prostě tak strašně tajemné, že to nemůžeme „vidět“, a to je Slunce. Nutí nás mrkat, ať chceme, nebo ne, a přesto se ve světle tohoto velkého přírodního tajemství stává vše ostatní na světě jasným. Stejně tak ve vyšších sférách se ve světle tak velkého nadpřirozeného tajemství, jakým je Vtělení, stává vše jasné, dokonce i problém zla.

Moderátor pastoračních aktivit (MPA) tišnovského děkanství

Vážení a milí farníci,

jistě jste mnozí z Vás zaznamenali novou funkci v našem tišnovském děkanství, a to je – Moderátor pastoračních aktivit (zkratkou MPA). Dovolte mi prosím, abych Vám v krátkosti představil, o co jde. Mým úkolem jako moderátora je pracovat nejen pro konkrétní farnost, ale pro celé děkanství Tišnov. Zároveň působím jako trvalý jáhen v rámci farností Tišnov, Předklášteří a Deblín, což mě velmi naplňuje, a jsem zaměstnanec brněnského biskupství. K náplni mé práce je zejm. koordinovat realizaci pastoračních aktivit v rámci děkanství, vytvářet aktivity dle pastorační potřeby, spolupodílet se na pastoračním plánu, spolupracovat s otcem děkanem, kněžími a pastoračními radami, komunikovat se zástupci spolků a obcí a mnoho jiného. Rovněž přijímám i podněty od farníků. Mám být takovou spojkou či mostem v děkanství v oblasti pastorece. Kontakt na mě je uveden i na webových stránkách farnosti Tišnov a Předklášteří (<https://www.farnosttisnov.cz/zivot-farnosti/moderator-pastoracnich-aktivit/>) a také i zde: mobil: +420 776 091 067, email: moderator.tisnov@dieceze.cz.

Dosud se mi podařilo navázat spolupráci s Charitou v Tišnově, zorganizovat i podpořit několik farních i děkanátních setkání a akcí a rád budu i nadále propojovat naše děkanství. V současné době pracuji také na podrobné analýze děkanství a objíždím jednotlivé farnosti. Pokud Vás zajímá, co se chystá a co je nového v našem děkanství, za tímto účelem můžete sledovat **aktuality** na mnou spravovaném facebookovém profilu **Tišnovské děkanství – pastorační aktivity** a na **děkanskyh webových stránkách** www.dekanstvi.cz. Novinkou je i banner na stránkách našich farností – Pastorační aktivity děkanství Tišnov, který umožňuje po rozkliknutí finančně přispět na předem vyhlášené pastorační projekty pod záštitou DONÁTOR.CZ. Všichni jste prosím zváni k aktivní účasti na děkanátních i farních akcích, neboť farnost tvoří právě farníci. Prosím rovněž o Vaši modlitbu za moderátora a také i za pastorační aktivity v našem děkanství, aby to vše vedlo k většímu dobru a ke spáse duší. K tomu všemu Vám ze srdce předem děkuji a žehnám. +++ Váš bratr v Kristu a trvalý jáhen Václav Kotlář.

Byl zahradníkem poblíž brány města Sinop u Černého moře v dnešním Turecku. Ve svém domě poskytoval služby chudým a cestujícím. Ač byl velmi štědrý, výnosy z malé zahrady byly takové, že vzbudily závist jednoho udavače. Toho možná dráždilo dobré srdce, plné míru, které sám postrádal. Světec tohoto měsíce (dále jen N.) byl vzorným křesťanem z chudší vrstvy a jako takový byl udán za tvrdého pronásledování křesťanů. Udání mělo za následek, že byli vysláni vojáci, aby ho bez soudu popravili.

Vojáci dorazili do Sinope a navštívili nejbližší pohostinný dům, aby se občerstvili, a ptali na N.. Ten, slyše důvod jejich cesty, je štědře hostil, aniž se hned představil. Ukázat N. jim slíbil až na druhý den. V noci se mohl vytratit, ale místo toho si vykopal hrob a celou noc se v modlitbě připravoval na setkání s Pánem.

Druhého dne se vojáci velmi divili, když se jim N. představil. Vždyť byli poučeni o tom, že je předák křesťanů a velice nebezpečný živel. Sami se s ním seznámili jako s mírumilovným dobrodincem a najednou ho měli dle rozkazu popravit. Ale rozkaz je rozkaz a sám N. v nich viděl jen nástroje, tak ho tedy stáli a za vše, čím jim posloužil, jej pochovali v jím předem vykopaném hrobě.

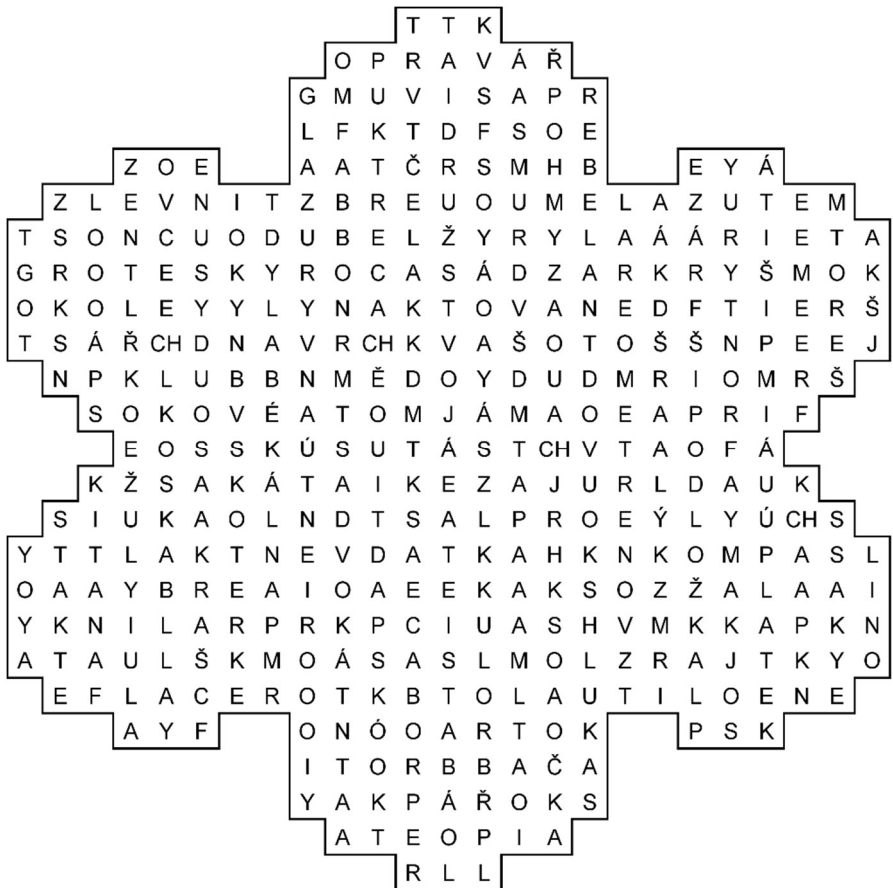
Za pozornost zde stojí jeho vpravdě křesťanský pohled na hrob a postoj ke smrti. Hrob v křesťanském pohledu není něčím hrozivým, ale je místem pokojného odpočínutí těla, které bude jednou vzkříšeno. "Smrt, příznačná pro lidský úděl, je Kristem přeměněna; Jeho poslušnost proměnila její prokletí v požehnání." (srov. KKC 1009) "Smrtí Bůh volá člověka k sobě. Proto může křesťan zakoušet vůči smrti podobnou touhu, jakou měl sv. Pavel: „Mám touhu zemřít a být s Kristem“ (Flp 1,23); a může proměnit podle Kristova příkladu svou vlastní smrt v úkon poslušnosti a lásky k Otci." (KKC 1011) To je také případ N..

Později byl nad jeho hrobem postaven chrám. Lodníci, kteří ho při bouřích vzývali, část svého výtěžku dávali chudým k jeho cti jako "Část sv. N."

Svatý N. je patronem zahradníků, zelinářů, rolníků, námořníků.

Modlitba:

Všemohoucí, věčný Bože, Tys posiloval svatého ..., aby byl z lásky k Tobě ochoten vydat svůj život; na jeho přímluvu dej i nám smýšlení, které se neleká smrti, ale směřující k Tobě, jedinému zdroji života sílu, snáší všechny obtíže s láskou. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

Acer; advent; advokát; afty; akát; alkohol; amok; antuka; areometr; árieta; ateista; bača; basistka; Beata; budoucnost; čtvrt; dodat; dovážet; drums; družstvo; dudy; eflace; elán; eneolit; erby; fanatik; fauna; fráze; free; fronty; Fuchs; furt; glazury; grotesky; hausbóty; hmyz; chřást; idea; Inka; jáma; Jeep; kanyly; Kavkaz; keksy; klaka; klas; Kleopatra; klub; kompas; konve; kremrole; kýla; laptop; lektorka; Liat; lino; Metuzalem; miniatura; monopol; motel; navrch; oblá; obři; ocas; očka; odvody; okaly; okapy; okol; opravář; orient; oska; ovce; pasivum; plast; podložka; poeta; pralinky; přes; rajtky; rázy; rebelant; reprobace; saka; shluk; skin; skořápka; Skot; smutek; sojka; sokové; soudy; sulc; šarka; šerif; šero; širák; šitá; tady; tlach; tlak; Tosca; touš; úplatek; útěk; verš; záměry; zlevnit; zlom; znoj; zvon; zvuk; žuly

BOHOSLUŽBA

Zpěvem na přinášení obětních darů začíná druhá část mše svaté – bohoslužba oběti.

Už víš, že v liturgii je mnoho pojmenování v latině. Introit je zpěv na úvod mše svaté. Také zpěv na přinášení obětních darů má svůj latinský název.

Seřaď správně postup při přípravě obětních darů a dozvíš se ho.

Římský misál je kniha, ve které jsou texty všech částí mše svaté a obsahuje liturgické modlitby na celý liturgický rok. Je v ní uveden i **zpěv k přinášení obětních darů**. Zpívá se, dokud se nepoloží dary na oltář. Když se nezpívá, kněz se nad obětními dary modlí nahlas tak, aby odpověděli i lidé.

nad chlebem

Požehnaný jsi, Hospodine,
Bože celého světa. Z tvé štědrosti
jsme přijali chléb, který ti přinášíme.
Je to plod země a plod lidské práce,
a stane se nám chlebem věčného života.

nad vínem a trochou vody

Požehnaný jsi, Hospodine,
Bože celého světa. Z tvé štědrosti
jsme přijali víno, které ti přinášíme.
Je to plod révy a plod lidské práce,
a stane se nám nápojem duchovním.

Tato slova znám
jako píseň Požehnaný jsi.
Zpívá ji i naše schola.

OBĚTI

Po přípravě obětních darů nás kněz vyzve k modlitbě nad obětními dary. Společným rozhovorem se připravíme na jádro mše – proměnění obětních darů na Tělo a Krev Pána Ježíše.

Doplň odpovědi lidí.

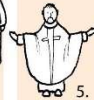
1. Modlete se, bratři a sestry, aby se má i vaše oběť zalíbila Bohu, Otci všemohoucímu.

4. Vzdáváme díky Bohu, našemu Otci.

2. Pán s Vámi.

5. Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky skrze našeho Pána, Ježíše Krista...

3. Vzhůru srdce!

Kněz pokračuje modlitbou, při které všichni stojíme. Celou modlitbu zakončí slovy, po kterých všichni přítomní recitují nebo zpívají hymnus **Sanctus**.

Já vím, co slovo sanctus znamená: **svatý!**

Přesně tak. Výzva na Sanctus má též různé podoby. Například tuto:

A proto tě chválíme a s anděly a se všemi svatými zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Modlitbou Svatý, svatý, svatý slavíme Nejsvětější Trojici: Otce, Syna i Ducha Svatého. Nápěvů je opravdu mnoho, ale text musí zůstat zachován. **Do oslavné písně doplň chybějící samohlásky.**

Sv _ t _ , Sv _ t _ , Sv _ t _ , P _ n _ , B _ h z _ st _ p _ .

N _ b _ _ z _ m _ js _ _ pln _ tv _ sl _ v _ .

H _ s _ n _ n _ v _ s _ st _ ch .

P _ ž _ hn _ n _ , j _ nž př _ ch _ z _

v _ jm _ n _ P _ n _ ,

H _ s _ n _ n _ v _ s _ st _ ch .

Knižní okénko

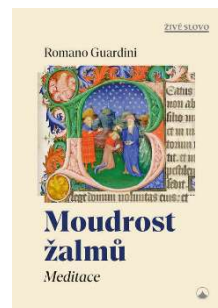

Romano Guardini

Moudrost žalmů

Autor mistrným způsobem otevírá Žalmy jako důležitý pramen křesťanské spirituality. I když se jednotlivé starozákonní Žalmy liší svým obsahem, jedno mají společné – jsou modlitbou. Ten, kdo v nich promlouvá, v nich děkuje za splnění proseb. Obdivuje krásu Bohem stvořeného světa. UVědomuje si své provinění. Oslavuje Boží moudrost, kterou se můžeme řídit ve svém životě.

Vydalo Karmelitánské nakladatelství
cena 299,- Kč

Max Lucado

Děti krále

Kniha Děti krále od Maxe Lucada vyšla poprvé v roce 1994 a od té doby si získala srdce mnoha čtenářů. Laskavým způsobem nám totiž připomíná nadčasovou pravdu, že nás nebeský Otec miluje takové, jací jsme – bez ohledu na to, zda máme nějaký talent, jestli jsme chytří či populární. Toto poselství o Boží bezpodmínečné lásce se Maxovi Lucadovi podařilo skloubit s příběhem, který je dětem dobře srozumitelný a dospělé vede k zamyšlení nad tím, zda mají ve svém životě čas na opravdu důležité věci.

Vydalo nakladatelství Samuel
cena 284,- Kč

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

Začínáme nový cyklus setkávání s názvem *Od Genesis po Ježíše*. Budeme se zajímat o smlouvy mezi Bohem a člověkem. Setkání budou ve středu 5. a 19. po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

O historii našeho kraje

bude přednáška Mgr. Flídra 14. března v 18:00 hod. v Orlovně v Dolních Loučkách. Bude to volné pokračování přednášky z loňského roku.

Duchovní obnova

Půst je dobou vnitřního usebrání, k tomu nám může pomoci i duchovní obnova v sobotu 29. března v kostele ve Žďarci. Bližší informace včas v ohláškách.

Změna vyhrazena

Věděli jste?

Nejstarší dřevěnou stavbou na světě je pravděpodobně pagoda buddhistického chrámu Hórijúdzji v Japonsku. Postavena byla kolem roku 700. Pěti-patrová stavba má výšku 32 metrů.

Dendrochronologickou analýzou se zjistilo, že dřevo použité na stavbu středového pilíře pagody bylo ze stromu pokáceno přibližně v roce 594.

(podle KN)

Něco na závěr...

„Jste věřící? “

„Ne, jsem ateista. “

„Opravdu? “

„Jako že Bůh je nade mnou! “

Ve vlaku sedí kněz, řeholnice a dva zástupci alternativní subkultury. Kněz má ruku v sádře.

„Co se vám stalo, otče?“ zeptá se řeholnice.

„Uklouzl jsem ve vaně,“ odpoví kněz.

Jeden ze zástupců alternativní subkultury se obrátí na druhého: „Hele, vole, co je to vana, vole?“

„Já nevím, ty vole, copak jsem katolík?“

Desetiletého neposedu poslala maminka do náboženství. Když se odpoledne vrátil, ptá se ho, co se naučil. Dítě vypráví: „No, paní katechetka nám vyprávěla, jak Bůh vyslal Mojžíše za nepřátelské linie na záchrannou misi, která měla vyvést Izraelce z Egypta. Když se dostal k Rudému moři, nechal své ženisty udělat pontonový most a všechny dostal na druhou stranu. Potom vysílačkou požádal velitelství o leteckou podporu. Jejich bombardéry vyhodily most do vzduchu a mise byla splněna.“

„Počkej, tohle vám fakt říkala paní katechetka?“

„No, ne přesně. Ale kdybych ti to řekl tak, jak to říkala ona, nevěřila bys mi.“

Jeden mladý mnich se rozhodl, že odejde do horského kláštera a podstoupí těžkou zkoušku mlčenlivosti, která mu dovoluje říci jen dvě slova za deset let. Po prvních deseti letech jde za otcem představeným. Vejde do kanceláře, otec přikývne a on povídá: „Mizerné jídlo!“

Otec znovu kývne a ukáže rukou ven. Mnich tedy odejde.

Uplyne dalších deset let a audience se opakuje. Mnich tentokrát říká: „Tvrdá postel!“

Konečně po třiceti letech mnich předstoupí před otce se zamračenou tváří a říká: „Odcházím odsud!“

A otec se jen tak mírně usměje a povídá: „Ani se nedivím. Co jste tady, pořád si jen stěžujete.“